

ЗАКОН РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

О внесении изменений в Избирательный кодекс Республики Татарстан и отдельные законодательные акты Республики Татарстан и признании утратившими силу отдельных законодательных актов (положений законодательных актов) Республики Татарстан

Принят
Государственным Советом
Республики Татарстан
23 сентября 2022 года

Статья 1

Внести в Избирательный кодекс Республики Татарстан (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2007, № 5, № 12 (I часть); 2010, № 6 (I часть); 2011, № 8 (I часть), № 12 (I часть); 2012, № 6 (I часть); 2013, № 10; 2014, № 5; 2015, № 5; 2016, № 4, № 6 (I часть); Собрание законодательства Республики Татарстан, 2017, № 27 (часть I), № 52 (часть I), № 55 (часть I); 2018, № 44 (часть I), № 83 (часть I); 2019, № 2 (часть I), № 28 (часть I); 2020, № 4 (часть I); 2021, № 1 (часть I), № 29 (часть I), № 93 (часть I) следующие изменения:

1) в статье 4:

а) часть 5 после слова «гражданство» дополнить словом «(подданство)»;

б) в части 6:

пункт 2 после слова «преступления,» дополнить словами «а также осужденные за совершение указанных преступлений, судимость которых снята или погашена, – до истечения пяти лет со дня снятия или погашения судимости,»;

пункт 2¹ после слов «частью первой статьи 127²,» дополнить словами «частью второй статьи 133, частью первой статьи 134,» после слова «преступления,» дополнить словами «а также осужденные к лишению свободы за совершение указанных преступлений, судимость которых снята или погашена,»;

в) в части 6¹ слова «пунктами 1¹, 1² и 2¹» заменить словами «пунктами 1¹, 1², 2 и 2¹»;

2) в статье 6¹:

а) в части 1 слова «при наличии угрозы жизни и (или) здоровью избирателей» исключить;

б) в части 2:

в пункте 1 слова «по мотивированному предложению избирательной комиссии, организующей выборы,» исключить;

в пункте 2 слова «по мотивированному предложению Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан» исключить;

3) в статье 10:

а) абзац третий части 1 признать утратившим силу;

б) в части 12 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

4) в статье 11:

а) в части 2 слова «Избирательные комиссии муниципальных образований, окружные комиссии по выборам в органы местного самоуправления, территориальные,» заменить словами «Окружные комиссии по выборам в органы местного самоуправления, территориальные,»;

б) в части 3 слова «частью 8 статьи 13,» исключить;

в) в части 4 слова «частью 8 статьи 13,» исключить;

г) в части 4² слова «частью 8 статьи 13,» исключить;

д) часть 6 изложить в следующей редакции:

«6. Государственные и муниципальные служащие не могут составлять более одной второй от общего числа членов Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан, окружной комиссии, территориальной, участковой комиссии. Указанное положение может не применяться при формировании участковых комиссий на избирательных участках, образованных на территориях воинских частей, расположенных в обособленных, удаленных от населенных пунктов местностях.»;

е) в части 8 слова «органы местного самоуправления,», слова «орган местного самоуправления,» и слова «избирательной комиссии муниципального района (городского округа) – Центральной избирательной комиссией Республики Татарстан, избирательной комиссии поселения – избирательной комиссией муниципального района,» исключить;

ж) в части 11 слова «избирательной комиссии муниципального образования,» и слово «избирательная» исключить;

5) в статье 12:

а) в части 10 слова «избирательных комиссий муниципальных районов, городских округов, внутригородских районов (в городском округе с внутригородским делением)» заменить словами «территориальных комиссий, организующих подготовку и проведение выборов в органы местного самоуправления муниципального района, городского округа, внутригородского района (в городском округе с внутригородским делением),»;

б) в части 10² слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «организующей муниципальные выборы комиссией»;

б) статью 13 признать утратившей силу;

7) в статье 15:

а) часть 4 признать утратившей силу;

б) часть 8 дополнить предложением следующего содержания: «Центральная избирательная комиссия Республики Татарстан по согласованию с Центральной избирательной комиссией Российской Федерации вправе сформировать одну либо несколько специальных территориальных комиссий для обеспечения проведения дистанционного электронного голосования.»;

8) в статье 16:

а) часть 1 дополнить новым вторым предложением следующего содержания: «По решению Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан полномочия избирательной комиссии, организующей подготовку и проведение выборов в органы местного самоуправления, могут возлагаться на участковую комиссию, действующую в границах этого муниципального образования.»;

б) часть 6¹ после слов «На избирательном участке, образованном» дополнить словами «в вахтовом поселке,»;

в) дополнить частью 8 следующего содержания:

«8. В случае исполнения полномочий комиссии, организующей подготовку и проведение выборов в органы местного самоуправления, участковая комиссия осуществляет полномочия территориальной комиссии, предусмотренные статьей 108 настоящего Кодекса.»;

9) в статье 17:

а) части 5 и 6 признать утратившими силу;

б) часть 20 дополнить предложениями следующего содержания: «Уровень материального (в том числе размер и виды денежного содержания, иных выплат) и социального обеспечения замещающих должности государственной службы работников аппарата Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан устанавливается законами и иными нормативными правовыми актами Республики Татарстан. Органы государственной власти Республики Татарстан принимают необходимые меры по материальному и социальному обеспечению (в том числе по медицинскому, санаторно-курортному, жилищно-бытовому, пенсионному и иным видам обеспечения) работников аппарата Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан.»;

в) часть 21 признать утратившей силу;

10) в статье 18:

а) пункт 1 части 1 после слова «гражданство» дополнить словом «(подданство)»;

б) дополнить частью 4¹ следующего содержания:

«4¹. Член комиссии с правом решающего голоса вправе представлять в суде интересы комиссии, в состав которой он назначен, а также иной комиссии на основании выданной ему доверенности.»;

в) в пункте 1 части 8 слова «гражданства иностранного» заменить словами «гражданства (подданства) иностранного»;

г) в части 9 слово «назначивший» заменить словами «к компетенции которого относится назначение»;

д) в части 10 слово «назначивший» заменить словами «к компетенции которого относится назначение», цифры «11 – 16» заменить цифрами «11, 12, 14 – 16», слова «избирательной комиссии муниципального района (городского округа) – Центральная избирательная комиссия Республики Татарстан, избирательной комиссии поселения – избирательная комиссия муниципального района (если такая комиссия не образована, – территориальная комиссия),» исключить;

е) в части 11 слова «, председатель или секретарь избирательной комиссии муниципального образования, действующей на постоянной основе и являющейся юридическим лицом,» и слово «соответствующей» исключить;

ж) часть 12 изложить в следующей редакции:

«12. Возможность работы на постоянной (штатной) основе иных, кроме указанных в части 11 настоящей статьи, членов Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан с правом решающего голоса, а также размер и виды денежного содержания членов Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан с правом решающего голоса, работающих на постоянной (штатной) основе, иных выплат этим членам комиссии определяются законами, иными нормативными правовыми актами Республики Татарстан.»;

з) часть 13 изложить в следующей редакции:

«13. Председатель, заместитель Председателя, секретарь Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан замещают государственные должности Республики Татарстан. Члены Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан, работающие в комиссии на постоянной (штатной) основе, не могут замещать другие должности в органах государственной власти, государственных органах, органах местного самоуправления, заниматься предпринимательской и другой оплачиваемой деятельностью, кроме преподавательской, научной и иной творческой деятельности. При этом преподавательская, научная и иная творческая деятельность не может финансироваться исключительно за счет средств иностранных государств, международных и иностранных организаций, иностранных граждан и лиц без гражданства, если иное не предусмотрено международным договором Российской Федерации или законодательством Российской Федерации.»;

и) в части 13² слово «, акциями» и слово «, акции» исключить;

к) часть 14 изложить в следующей редакции:

«14. Органы государственной власти Республики Татарстан принимают необходимые меры по материальному и социальному обеспечению (в том числе по медицинскому, санаторно-курортному, жилищно-бытовому, пенсионному и иным

видам обеспечения) лиц, перечисленных в частях 11 и 12 настоящей статьи. Уровень материального обеспечения (в том числе размер и виды денежного содержания, иных выплат) и социального обеспечения Председателя, заместителя Председателя и секретаря Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан должен быть не ниже уровня материального и социального обеспечения, установленного для лиц, замещающих государственные должности Республики Татарстан в Государственном Совете Республики Татарстан. Размер и виды денежного содержания указанных лиц, а также размер и виды иных выплат указанным лицам определяются законами и иными нормативными правовыми актами Республики Татарстан.»;

л) в части 15 слова «членам избирательных комиссий муниципальных образований, действующих на постоянной основе и являющихся юридическими лицами, с правом решающего голоса, работающим в этих комиссиях на постоянной (штатной) основе, срок полномочий которых истек в связи с прекращением полномочий комиссии» заменить словами «срок полномочий которой истек в связи с прекращением срока полномочий Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан», слова «уставами муниципальных образований и иными нормативными правовыми актами органов местного самоуправления,» исключить;

м) в части 19:

пункт 4 изложить в следующей редакции:

«4) вправе знакомиться с документами и материалами (в том числе со списками избирателей, включая списки, составленные в электронном виде, сведения об избирателях, подавших заявления о включении в список избирателей по месту своего нахождения, с подписными листами, финансовыми отчетами кандидатов; избирательных объединений, бюллетенями), непосредственно связанными с выборами, включая документы и материалы, находящиеся на машиночитаемых носителях, соответствующей комиссии и получать копии этих документов и материалов (за исключением бюллетеней, списков избирателей, в том числе составленных в электронном виде, подписных листов, иных документов и материалов, содержащих конфиденциальную информацию, отнесенную к таковой в порядке, установленном федеральным законом), требовать заверения указанных копий;»;

дополнить пунктом 4¹ следующего содержания:

«4¹) вправе знакомиться с документами и материалами, указанными в пункте 4 настоящей части, нижестоящих комиссий и получать копии этих документов и материалов (за исключением бюллетеней, списков избирателей, в том числе составленных в электронном виде, подписных листов, иных документов и материалов, содержащих конфиденциальную информацию, отнесенную к таковой в порядке, установленном федеральным законом), требовать заверения указанных копий;»;

пункт 5 после слова «избирателей» дополнить словами «, в том числе составленным в электронном виде,»;

11) в статье 20:

а) часть 1 изложить в следующей редакции:

«1. Кандидат, выдвинутый по единому избирательному округу, избирательное объединение, выдвинувшее список кандидатов, вправе при проведении выборов в органы государственной власти Республики Татарстан назначить одного члена Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан с правом совещательного голоса со дня представления в Центральную избирательную комиссию Республики Татарстан документов для регистрации соответственно кандидата, списка кандидатов.»;

б) дополнить частью 2¹ следующего содержания:

«2¹. Одно и то же лицо может быть назначено членом комиссии с правом совещательного голоса только в одну комиссию и только одним кандидатом, одним избирательным объединением.»;

в) часть 3 изложить в следующей редакции:

«3. Член комиссии с правом совещательного голоса, назначенный в соответствии с частями 1 и 2¹ настоящей статьи, не вправе:

1) составлять протокол об итогах голосования, о результатах выборов;

2) участвовать в голосовании при принятии решения по вопросу, отнесенному к компетенции соответствующей комиссии, и подписывать решения комиссии;

3) составлять протоколы об административных правонарушениях.

Положения настоящей части не могут служить основанием для отказа члену комиссии с правом совещательного голоса присутствовать при совершении членами комиссии, в которую он назначен, с правом решающего голоса указанных в настоящей части действий.»;

г) дополнить частью 3¹ следующего содержания:

«3¹. Член комиссии с правом совещательного голоса обладает правами члена комиссии с правом решающего голоса по вопросам подготовки и проведения выборов, предусмотренными пунктами 1 – 4, 6 части 19 статьи 18 настоящего Кодекса.»;

д) часть 4 изложить в следующей редакции:

«4. Срок полномочий членов комиссий с правом совещательного голоса прекращается в день официального опубликования результатов соответствующих выборов.»;

е) часть 5 изложить в следующей редакции:

«5. Если кандидату отказано в регистрации, а избирательному объединению в регистрации списка кандидатов, либо регистрация кандидата, списка кандидатов аннулирована или отменена, либо кандидат, список кандидатов выбыли досрочно по иным основаниям, полномочия членов избирательной комиссии с правом совещательного голоса, назначенных таким кандидатом, избирательным объединением, выдвинувшим такой список кандидатов, прекращаются соответственно со дня отказа в регистрации, ее аннулирования или отмены, а если решение об отказе в регистрации обжаловано в суд, – со дня вступления в силу решения суда о законности отказа в регистрации либо со дня выбытия кандидата, списка кандидатов по иным основаниям.»;

ж) часть 9 признать утратившей силу;

12) часть 1 статьи 21 после слов «члены вышестоящих комиссий» дополнить словами «с правом решающего голоса»;

13) в статье 22:

а) в части 3¹:

после слов «участковые комиссии» дополнить словами «и территориальные комиссии», после слов «в соответствующую территориальную комиссию,» дополнить словами «назначившие наблюдателей в окружные комиссии, – список назначенных наблюдателей в окружную комиссию,»;

слова «соответствующую избирательную комиссию муниципального образования» заменить словами «комиссию, организующую подготовку и проведение выборов в органы местного самоуправления»;

б) в части 5 слова «комиссию не более двух наблюдателей (в случае принятия решения, предусмотренного частью 1 или 2 статьи 75¹ настоящего Кодекса, о голосовании в течение нескольких дней – из расчета не более двух наблюдателей на каждый день голосования), которые имеют право поочередно осуществлять наблюдение в помещении для голосования» заменить словами «участковую комиссию, территориальную комиссию и окружную комиссию не более трех наблюдателей (в случае принятия решения, предусмотренного частью 1 или 2 статьи 75¹ настоящего Кодекса, о голосовании в течение нескольких дней – из расчета не более трех наблюдателей на каждый день голосования), которые имеют право поочередно осуществлять наблюдение в помещении для голосования, помещении, в котором осуществляется прием протоколов об итогах голосования, суммирование данных этих протоколов и составление протокола об итогах голосования на соответствующей территории», после слов «участковую комиссию» дополнить словами «, территориальную комиссию и окружную комиссию»;

в) пункт 1 части 6 после слова «избирателей,» дополнить словами «в том числе составленными в электронном виде,»;

14) в статье 27:

а) в части 3 первое предложение дополнить словами «(за исключением случаев, установленных частью 3⁴ настоящей статьи)», слова «подлежат уточнению в порядке, предусмотренном для их образования, в случае, если по данным регистрации (учета) избирателей число избирателей на участке превысит 3100, либо» заменить словами «подлежат обязательному уточнению в порядке, предусмотренном для их образования,»;

б) в части 3¹:

в пункте 2 слова «(до 50 и менее)» заменить словами «(до 100 и менее) либо превышение (более 3000)»;

в пункте 3 слово «максимальной» исключить;

в пункте 4 слово «максимальной» и слова «до трех тысяч» исключить, дополнить словами «(а также в случае, предусмотренном частью 3⁴ настоящей статьи)»;

в) в части 3² второе предложение исключить;

г) дополнить частью 3⁴ следующего содержания:

«3⁴. В городе Казани, городском округе с численностью избирателей свыше 500 000 по согласованию с Центральной избирательной комиссией Республики Татарстан и последующему согласованию с Центральной избирательной комиссией Российской Федерации допускается образование избирательных участков (уточнение перечня избирательных участков и их границ) с числом избирателей, превышающим 3000. При этом необходимо обеспечивать создание максимальных удобств для избирателей.»;

д) в части 4 слова «(избирательной комиссией муниципального образования)» исключить;

е) в части 5 слова «(избирательной комиссией муниципального образования)» исключить;

15) в статье 28:

а) в части 4 слова «даты выдачи документа →» заменить словами «даты выдачи документа – в Центральную избирательную комиссию Российской Федерации и (или)»;

б) дополнить частью 8¹ следующего содержания:

«8¹. В соответствии с Федеральным законом «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» порядок передачи в Центральную избирательную комиссию Российской Федерации сведений, указанных в части 4 настоящей статьи, устанавливается Центральной избирательной комиссией Российской Федерации по согласованию с федеральным органом исполнительной власти, осуществляющим функции по выработке и реализации государственной политики и нормативно-правовому регулированию в сфере внутренних дел.»;

16) в статье 29:

а) в части 7 слова «(избирательные комиссии муниципальных образований)» исключить;

б) в части 10 слова «, избирательной комиссией муниципального образования» исключить;

в) в части 12 слова «, избирательной комиссии муниципального образования» исключить;

г) в части 13 слова «, избирательная комиссия муниципального образования» исключить;

д) дополнить частью 15¹ следующего содержания:

«15¹. В соответствии с Федеральным законом «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» список избирателей может составляться, уточняться и использоваться в электронном виде в порядке и сроки, определенные при проведении выборов Президента Республики Татарстан, депутатов Государственного Совета Республики Татарстан, в органы местного самоуправления Центральной избирательной комиссией Республики Татарстан с учетом требований, установленных Центральной избирательной комиссией Российской Федерации.»

В случае составления, уточнения и использования списка избирателей в электронном виде его копия изготавливается путем распечатки списка избирателей на бумажном носителе непосредственно после окончания времени голосования (в последний день голосования) и заверяется подписями председателя, секретаря участковой комиссии и печатью участковой комиссии. Указанная копия равнозначна по своей юридической силе списку избирателей в электронном виде. Хранение указанной копии осуществляется в порядке, определяемом в соответствии с Федеральным законом «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации», настоящим Кодексом в отношении хранения избирательной документации.»;

17) абзац второй части 9 статьи 34 дополнить предложением следующего содержания: «При этом временем окончания указанного срока является 18 часов по местному времени.»;

18) в статье 39:

а) пункт 1 части 1 после слов «налогоплательщика (при наличии),» дополнить словами «страховой номер индивидуального лицевого счета,»;

б) пункт 4 части 2 после слов «(в том числе совместной собственности), о» дополнить словом «счетах,»;

в) в пункте 2 части 3 слово «, акций» исключить, после слова «организаций,» дополнить словами «цифровых финансовых активов, цифровой валюты,»;

19) в статье 40:

а) часть 1 после слов «налогоплательщика (при наличии),» дополнить словами «страховой номер индивидуального лицевого счета,»;

б) пункт 3 части 3 после слов «(в том числе совместной собственности), о» дополнить словом «счетах,»;

20) в части 6¹ статьи 44 слова «(представительного) органа государственной власти» заменить словом «органа»;

21) в части 6 статьи 45:

а) после слов «до 18 часов» дополнить словами «по местному времени»;

б) дополнить абзацем следующего содержания:

«В случае непредставления в установленный законом срок ни одного из документов, предусмотренных для регистрации списка кандидатов, соответствующая избирательная комиссия принимает решение о признании кандидатов, включенных в список кандидатов, выдвинутый избирательным объединением, утратившими статус кандидатов. В случаях, предусмотренных частью 1, 2, 4 или 5 статьи 53 настоящего Кодекса, в случае смерти кандидата, наступивших до его регистрации, либо в случае непредставления в установленный законом срок ни одного из предусмотренных законом документов, представление которых необходимо для регистрации кандидата, соответствующая избирательная

комиссия принимает решение о признании кандидата, выдвинутого непосредственно, утратившим статус кандидата.»;

22) в статье 46:

а) часть 4 изложить в следующей редакции:

«4. Избирательная комиссия обращается, в том числе с представлением, для проверки достоверности сведений о кандидатах, представляемых в соответствии со статьями 39 – 42 настоящего Кодекса, а также сведений о кандидатурах для наделения полномочиями сенатора Российской Федерации, представляемых кандидатом на должность Президента Республики Татарстан, о проверке выполнения требований, предусмотренных частью 5 статьи 39, частью 3³ статьи 40, частью 1³ статьи 41 и частью 2² статьи 42 настоящего Кодекса, в соответствующие органы, учреждения и организации, которые обязаны сообщить о результатах проверки сведений, представляемых в соответствии со статьями 39 – 42 настоящего Кодекса, а также сведений о кандидатурах для наделения полномочиями сенатора Российской Федерации в течение 10 дней, а сведений, представляемых в соответствии с пунктом 4 части 2 статьи 39, пунктом 3 части 3 статьи 40 (пунктом 2 части 1 статьи 41, пунктом 2 части 2 статьи 42 настоящего Кодекса в части исполнения требований пункта 4 части 2 статьи 39 настоящего Кодекса), и выполнения требований, предусмотренных частью 5 статьи 39, частью 3³ статьи 40, частью 1³ статьи 41 и частью 2² статьи 42 настоящего Кодекса, в течение 20 дней. Если избирательная комиссия обращается за 10 и менее дней до дня голосования, соответствующие органы, учреждения и организации должны сообщить о результатах проверки в срок, установленный избирательной комиссией. Указанное представление может не направляться в случае, если проверка достоверности сведений о кандидатах осуществляется с использованием единой системы межведомственного электронного взаимодействия и (или) ГАС «Выборы», при этом результаты такой проверки должны быть подписаны усиленной квалифицированной электронной подписью соответствующего органа (учреждения, организации).»;

б) дополнить частью 4⁸ следующего содержания:

«4⁸. Избирательная комиссия при проведении проверки сведений о том, является ли кандидат физическим лицом, выполняющим функции иностранного агента, либо кандидатом, аффилированным с выполняющим функции иностранного агента лицом, обращается в федеральный орган исполнительной власти, осуществляющий функции по выработке и реализации государственной политики и нормативно-правовому регулированию в сфере регистрации некоммерческих организаций. В соответствии с Федеральным законом «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» федеральный орган исполнительной власти, осуществляющий функции по выработке и реализации государственной политики и нормативно-правовому регулированию в сфере регистрации некоммерческих организаций, обязан сообщить о результатах проверки в избирательную комиссию в течение 10 дней, а если представление избирательной комиссии поступило за 10 и

менее дней до дня голосования, – в срок, установленный избирательной комиссией.»;

в) в пункте 9 части 16 слова «(представительного) органа государственной власти» заменить словом «органа»;

23) статью 58 дополнить частью 10⁴ следующего содержания:

«10⁴. В случае, если в агитационном материале используется высказывание физического лица, включенного в список физических лиц, выполняющих функции иностранного агента, или физического лица, информация о котором включена в реестр иностранных средств массовой информации, выполняющих функции иностранного агента, данное высказывание должно предваряться информацией о том, что оно является высказыванием такого физического лица. Данная информация должна быть ясно видимой (ясно различаемой на слух) и занимать не менее 15 процентов от площади (объема) агитационного материала. В случае использования такого высказывания в агитационном материале кандидат, избирательное объединение при предоставлении агитационного материала в установленном порядке в организацию телерадиовещания, редакцию периодического печатного издания, комиссию предоставляют информацию о том, какое высказывание какого физического лица, включенного в список физических лиц, выполняющих функции иностранного агента, или физического лица, информация о котором включена в реестр иностранных средств массовой информации, выполняющих функции иностранного агента, использовано в агитационном материале.»;

24) в статье 60:

а) часть 4 дополнить словами «, услуги по размещению агитационных материалов в сетевых изданиях»;

б) дополнить частью 11¹ следующего содержания:

«11¹. Копия агитационного материала, предназначенного для размещения на каналах организаций телерадиовещания, в периодических печатных изданиях, после направления (передачи) агитационного материала в указанную организацию, редакцию периодического печатного издания и до начала его распространения представляется зарегистрированным кандидатом, избирательным объединением в соответствующую избирательную комиссию вместе с информацией о том, изображение какого кандидата (каких кандидатов) использовано в соответствующем агитационном материале (в случае использования изображений кандидата (кандидатов) в агитационном материале).»;

25) в статье 62:

а) в части 4 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

б) в части 6 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

в) часть 12 дополнить новым четвертым предложением следующего содержания: «В размещаемых в периодических печатных изданиях агитационных

материалах, в которых использованы высказывания, указанные в части 10⁴ статьи 58 настоящего Кодекса, должна помещаться информация об этом в соответствии с частью 10⁴ статьи 58 настоящего Кодекса.»;

26) в статье 63:

а) в части 3 слова «при проведении выборов в органы государственной власти Республики Татарстан, а при проведении муниципальных выборов – избирательной комиссией муниципального образования» исключить;

б) в части 4 слова «при проведении выборов в органы государственной власти Республики Татарстан обязаны уведомить в письменной форме территориальную комиссию, а при проведении муниципальных выборов – избирательную комиссию муниципального образования» заменить словами «обязаны уведомить в письменной форме территориальную комиссию»;

27) в статье 64:

а) в части 3 слова «должны содержать информацию об этом в соответствии с частью 10³» заменить словами «а также агитационные материалы, в которых использованы высказывания, указанные в части 10⁴ статьи 58 настоящего Кодекса, должны содержать информацию об этом в соответствии с частями 10³ и 10⁴»;

б) в части 7 слова «частями 10 и 10³» заменить словами «частями 10, 10³ и 10⁴»;

28) в статье 66:

а) в части 2 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «избирательная комиссия, организующая подготовку и проведение выборов в органы местного самоуправления»;

б) в части 10 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия», слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

29) в статье 72:

а) в пункте 3 части 1 слова «избирательных комиссиях муниципальных образований» заменить словами «территориальных комиссиях по выборам в органы местного самоуправления»;

б) в части 2 второе предложение дополнить словами «на установленный комиссиями срок, но не более чем на шесть месяцев», третье предложение исключить;

в) в пункте 2 части 5 слова «, в том числе об акциях,» исключить, после слова «организаций,» дополнить словами «о цифровых финансовых активах, цифровой валюте,»;

30) в статье 75:

а) пункт 1 части 6 изложить в следующей редакции:

«1) фамилия, имя, отчество. Если фамилии, имена и отчества двух и более кандидатов совпадают полностью, сведения о кандидатах размещаются в

бюллетене в соответствии с датами рождения кандидатов (первыми указываются сведения о старшем кандидате). Если кандидат менял фамилию, или имя, или отчество в период избирательной кампании либо в течение года до дня официального опубликования (публикации) решения о назначении выборов, в бюллетене также указываются его прежние фамилия, или имя, или отчество;»;

б) часть 16 после слов «частью 18 статьи 76 настоящего Кодекса,» дополнить словами «либо избирателей, работающих вахтовым методом и имеющих право на включение в список избирателей в соответствии с частью 17 статьи 29 настоящего Кодекса,»;

31) в статье 75¹:

а) часть 2 после слова «уровней» дополнить словами «, в том числе в пределах Республики Татарстан,»;

б) часть 5 после слова «уровней» дополнить словами «, в том числе в пределах Республики Татарстан,»;

в) часть 6 изложить в следующей редакции:

«6. В случае принятия решения о проведении голосования в соответствии с настоящей статьей досрочное голосование, предусмотренное частями 1, 15 и 16 статьи 76¹ настоящего Кодекса, голосование вне помещения для голосования, предусмотренное частью 18 статьи 77 настоящего Кодекса, не проводятся.»;

32) в статье 76:

а) часть 9 дополнить новым третьим предложением следующего содержания: «На основании соответствующего решения комиссии, организующей выборы, серия и номер паспорта или документа, заменяющего паспорт гражданина, могут быть внесены в список избирателей с использованием ГАС «Выборы» при составлении указанного списка.», дополнить предложением следующего содержания: «В случае составления списка избирателей в электронном виде допускается применение электронной графической подписи в порядке, определенном при проведении выборов в органы государственной власти Республики Татарстан и органы местного самоуправления Центральной избирательной комиссией Республики Татарстан с учетом требований, установленных Центральной избирательной комиссией Российской Федерации.»;

б) часть 15 изложить в следующей редакции:

«15. Член участковой комиссии немедленно отстраняется от участия в ее работе, а наблюдатель и иные лица удаляются из помещения для голосования (помещения, в котором осуществляется прием протоколов об итогах голосования, суммирование данных этих протоколов и составление протокола об итогах голосования на соответствующей территории), если они нарушают законодательство Российской Федерации о выборах и референдумах. Решение об отстранении члена участковой комиссии от участия в работе данной комиссии, об удалении наблюдателя или иного лица из помещения для голосования (помещения, в котором осуществляется прием протоколов об итогах голосования, суммирование данных этих протоколов и составление протокола об итогах голосования на соответствующей территории) принимается судом по месту нахождения

участковой комиссии (иной комиссии). Исполнение соответствующего судебного решения обеспечивают правоохранительные органы. Правоохранительные органы также обеспечивают в соответствии с федеральными законами безопасность граждан и общественный порядок в помещении для голосования и на территории избирательного участка.»;

в) в части 16¹ слова «, а также посредством дистанционного электронного голосования» исключить;

33) в статье 76¹:

а) в части 1 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

б) в части 4 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

в) в части 6 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

г) в части 7:

слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

слова «членов комиссии с правом совещательного голоса,» исключить;

д) в части 8 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

е) в части 9 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

ж) в части 10 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

з) в части 11 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии», слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

и) в части 12 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

34) дополнить статьей 76² следующего содержания:

«Статья 76². Дистанционное электронное голосование

1. При проведении выборов по решению соответствующей избирательной комиссии может проводиться дистанционное электронное голосование. Указанным решением должны быть определены сроки проведения дистанционного электронного голосования, государственные информационные системы, используемые для проведения дистанционного электронного голосования, а также условия, при которых избиратель вправе принять участие в дистанционном электронном голосовании.

2. В соответствии с Федеральным законом «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» в случае совмещения дней голосования на выборах в федеральные органы государственной власти и (или) референдуме Российской Федерации с

днями голосования на выборах в органы государственной власти Республики Татарстан, органы местного самоуправления и (или) референдуме Республики Татарстан, местном референдуме решение о проведении дистанционного электронного голосования принимается Центральной избирательной комиссией Российской Федерации с учетом предложения Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан.

3. Решение о проведении дистанционного электронного голосования на выборах в органы государственной власти Республики Татарстан принимается Центральной избирательной комиссией Республики Татарстан (на выборах в органы местного самоуправления по предложению избирательной комиссии, организующей подготовку и проведение выборов в органы местного самоуправления) по согласованию с Центральной избирательной комиссией Российской Федерации.

4. В случае принятия решения о проведении дистанционного электронного голосования с использованием региональной (республиканской) государственной информационной системы, которая ранее применялась на выборах в федеральные органы государственной власти и (или) референдуме Российской Федерации, согласование не требуется, при этом Центральная избирательная комиссия Республики Татарстан информирует о принятом решении Центральную избирательную комиссию Российской Федерации.

5. Дистанционное электронное голосование проводится с использованием ГАС «Выборы», а также иных государственных информационных систем, в том числе региональных (республиканских) государственных информационных систем, прошедших сертификацию и соответствующих требованиям к проведению дистанционного электронного голосования, установленным Центральной избирательной комиссией Российской Федерации.

6. На выборах в органы государственной власти Республики Татарстан, органы местного самоуправления для проведения дистанционного электронного голосования могут использоваться федеральные и (или) региональные (республиканские) государственные информационные системы.

7. В соответствии с Федеральным законом «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» в случае совмещения дней голосования на выборах в федеральные органы государственной власти и (или) референдуме Российской Федерации с днями голосования на выборах в органы государственной власти Республики Татарстан, органы местного самоуправления и (или) референдуме Республики Татарстан, местном референдуме порядок дистанционного электронного голосования утверждается Центральной избирательной комиссией Российской Федерации с учетом предложений Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан.

8. В соответствии с Федеральным законом «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» при проведении выборов в органы государственной власти Республики Татарстан, органы местного самоуправления с использованием федеральных государственных информационных систем порядок дистанционного

электронного голосования утверждается Центральной избирательной комиссией Российской Федерации.

9. При проведении выборов в органы государственной власти Республики Татарстан, органы местного самоуправления с использованием региональной (республиканской) государственной информационной системы порядок дистанционного электронного голосования с учетом требований, предусмотренных частью 10 настоящей статьи, утверждается Центральной избирательной комиссией Республики Татарстан.

10. Порядок дистанционного электронного голосования с учетом требований к проведению дистанционного электронного голосования, установленных Центральной избирательной комиссией Российской Федерации, должен содержать:

1) порядок и сроки подачи заявления об участии в дистанционном электронном голосовании и его отзыва, составления и использования списка участников дистанционного электронного голосования либо условия участия в дистанционном электронном голосовании без подачи такого заявления и порядок составления и использования списка принявших участие в дистанционном электронном голосовании;

2) порядок аутентификации и идентификации избирателя для участия в дистанционном электронном голосовании, предусматривающий проверку данных избирателя и их сопоставление с данными регистра избирателей;

3) порядок участия в дистанционном электронном голосовании избирателя;

4) порядок обеспечения возможности наблюдения при организации, осуществлении дистанционного электронного голосования и установлении его итогов с учетом особенностей такого голосования, а также порядок назначения наблюдателей;

5) порядок установления итогов дистанционного электронного голосования и их учета при определении результатов выборов.

11. Избиратель, включенный в список участников дистанционного электронного голосования, исключается из соответствующего списка избирателей.

12. Для участия в дистанционном электронном голосовании избиратель обращается на специальный портал в информационно-телекоммуникационной сети «Интернет» (в том числе с использованием специального мобильного приложения), определенный в порядке дистанционного электронного голосования, и проходит процедуры аутентификации и идентификации, а также подтверждения личности, после чего получает доступ к дистанционному электронному голосованию.

13. В ходе дистанционного электронного голосования осуществляется процедура анонимизации, по завершении которой осуществляется переход к электронному бюллетеню и предоставляется возможность после ознакомления с необходимой информацией и порядком его заполнения осуществить волеизъявление путем проставления в электронном виде отметки в квадрате, относящемся к позиции, в пользу которой сделан выбор. После осуществления волеизъявления избирателем изменение волеизъявления (повторное волеизъявление) не допускается. Избиратель, получивший доступ к дистанционному электронному голосованию, не вправе получить бюллетень на избирательном участке. Такой избиратель может воспользоваться техническими

средствами для участия в дистанционном электронном голосовании непосредственно в помещении для голосования или ином помещении в случаях, определенных порядком дистанционного электронного голосования.

14. При проведении дистанционного электронного голосования анонимизированные результаты волеизъявления по мере их формирования незамедлительно зашифровываются и сохраняются в зашифрованном виде в цепочке блоков информации в соответствующей базе данных. Зашифрование результатов волеизъявления производится с использованием ключа зашифрования. Расшифрование результатов волеизъявления с использованием ключа зашифрования невозможно. После завершения голосования расшифрование результатов волеизъявления производится с использованием ключа расшифрования.

15. При проведении дистанционного электронного голосования обеспечивается возможность осуществления волеизъявления избирателем и формирования данных об итогах дистанционного электронного голосования с учетом неизменности сохраняемых результатов волеизъявления избирателей и соблюдения тайны голосования, а также невозможность установления связи между персональными данными избирателя и результатом его волеизъявления.

16. При организации и осуществлении дистанционного электронного голосования должно обеспечиваться выполнение требований о защите содержащейся в государственных информационных системах информации, установленных федеральным органом исполнительной власти в области обеспечения безопасности и федеральным органом исполнительной власти, уполномоченным в области противодействия техническим разведкам и технической защиты информации, в пределах их полномочий.

17. В соответствии с Федеральным законом «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» использование при организации и осуществлении дистанционного электронного голосования ГАС «Выборы» и иных государственных информационных систем, а также их взаимодействие при обработке персональных данных избирателей осуществляется исключительно в целях реализации избирательных прав.»;

35) в статье 77:

а) в части 6 слова «членам участковой комиссии с правом совещательного голоса и» исключить;

б) в части 14 слова «члены комиссии с правом совещательного голоса,», слова «членам комиссии с правом совещательного голоса,» и слова «члены избирательной комиссии с правом совещательного голоса,» исключить;

в) в части 17 слова «членах участковой комиссии с правом совещательного голоса» исключить;

36) в абзаце четвертом пункта 5 части 2 статьи 78 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

37) в статье 79:

а) в части 4 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

б) в пункте 4 части 5¹ слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

в) в абзаце пятом части 6 слова «, а члены участковой комиссии с правом совещательного голоса вправе убедиться в правильности произведенного подсчета» исключить;

г) дополнить частью 7¹ следующего содержания:

«7¹. В случае составления, уточнения и использования списка избирателей в электронном виде предусмотренные в частях 5 и 6 настоящей статьи действия по суммированию данных осуществляются автоматически по такому списку.»;

д) в части 10 слова «члены участковой комиссии с правом совещательного голоса,» исключить;

е) в части 11 слова «как с правом решающего, так и с правом совещательного» заменить словами «с правом решающего»;

ж) часть 13 после слов «все бюллетени» дополнить словами «для голосования по соответствующему избирательному округу»;

з) в части 16¹ слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

и) в части 21 слова «, а члены участковой комиссии с правом совещательного голоса вправе убедиться в правильности проведенного подсчета» исключить;

к) в части 22 слова «членов участковой комиссии с правом совещательного голоса и» исключить;

л) в части 23 слова «как с правом решающего голоса, так и с правом совещательного голоса» заменить словами «с правом решающего голоса, наблюдатели»;

м) в абзаце первом части 23¹ слова «членов участковой комиссии с правом совещательного голоса,» исключить;

н) в части 30 слова «членов участковой комиссии с правом совещательного голоса, иных» исключить;

о) в части 33 слова «своих членов с правом совещательного голоса, иных» исключить;

38) в части 2 статьи 83 слова «, а также (на основании гражданско-правовых договоров) в избирательных комиссиях муниципальных образований, на территориях которых сформировано более одной территориальной комиссии» исключить;

39) статью 89 дополнить частью 7 следующего содержания:

«7. В случае отложения голосования в соответствии с частью 11 статьи 47 настоящего Кодекса предельный размер расходования средств избирательного фонда кандидата, зарегистрированного до такого отложения, предельный размер расходования средств избирательного фонда избирательного объединения, список

кандидатов которого зарегистрирован до такого отложения, могут быть увеличены до 20 процентов.»;

40) часть 2 статьи 104³ изложить в следующей редакции:

«2. В соответствии с Федеральным законом «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» гражданин Российской Федерации, замещавший должность высшего должностного лица субъекта Российской Федерации и отрешенный от этой должности Президентом Российской Федерации, в течение пяти лет, исчисляемых со дня вступления в силу указа Президента Российской Федерации об отрешении его от должности, не может быть выдвинут кандидатом на должность Президента Республики Татарстан. Указанный в настоящей части срок должен истечь до дня назначения выборов Президента Республики Татарстан.»;

41) статью 104⁶ дополнить частью 5 следующего содержания:

«5. В случае отложения голосования в соответствии с частью 11 статьи 47 настоящего Кодекса предельный размер расходования средств избирательного фонда кандидата, зарегистрированного до такого отложения, может быть увеличен до 20 процентов.»;

42) статью 106 дополнить частью 8 следующего содержания:

«8. В случае отложения голосования в соответствии с частью 11 статьи 47 настоящего Кодекса предельный размер расходования средств избирательного фонда избирательного объединения, список кандидатов которого зарегистрирован до такого отложения, может быть увеличен до 20 процентов.»;

43) абзац второй статьи 107 изложить в следующей редакции: «территориальная (районная, городская, районная в городе) комиссия;»;

44) статью 108 изложить в следующей редакции:

«Статья 108. Полномочия территориальной комиссии при организации подготовки и проведения выборов в органы местного самоуправления

Территориальная комиссия при организации подготовки и проведения выборов в органы местного самоуправления:

- 1) организует подготовку и проведение выборов в органы местного самоуправления;
- 2) осуществляет на территории муниципального образования контроль за соблюдением избирательных прав граждан Российской Федерации;
- 3) обеспечивает на территории муниципального образования реализацию мероприятий, связанных с подготовкой и проведением выборов в органы местного самоуправления, изданием необходимой печатной продукции;
- 4) осуществляет на территории муниципального образования меры по обеспечению при проведении выборов в органы местного самоуправления

соблюдения единого порядка распределения эфирного времени и печатной площади между зарегистрированными кандидатами, избирательными объединениями для проведения предвыборной агитации;

5) осуществляет на территории муниципального образования меры по обеспечению при проведении выборов в органы местного самоуправления соблюдения единого порядка установления итогов голосования, определения результатов выборов;

6) осуществляет на территории муниципального образования меры по обеспечению при проведении выборов в органы местного самоуправления соблюдения единого порядка опубликования итогов голосования и результатов выборов;

7) осуществляет на территории муниципального образования меры по организации финансирования подготовки и проведения выборов в органы местного самоуправления, распределяет выделенные из местного бюджета и (или) бюджета Республики Татарстан средства на финансовое обеспечение подготовки и проведения выборов в органы местного самоуправления, контролирует целевое использование указанных средств;

8) оказывает правовую, методическую, организационно-техническую помощь нижестоящим комиссиям;

9) заслушивает сообщения органов местного самоуправления по вопросам, связанным с подготовкой и проведением выборов в органы местного самоуправления;

10) рассматривает жалобы (заявления) на решения и действия (бездействие) нижестоящих комиссий и принимает по указанным жалобам (заявлениям) мотивированные решения;

11) формирует окружные комиссии и назначает их председателей;

12) осуществляет полномочия окружных комиссий в случаях, когда окружные комиссии не сформированы либо их полномочия не возложены в установленном порядке на иные комиссии;

13) определяет и представляет на рассмотрение представительного органа муниципального образования схему одномандатных и (или) многомандатных избирательных округов;

14) заверяет списки кандидатов, выдвинутые избирательными объединениями;

15) регистрирует списки кандидатов, а также кандидатов, выдвинутых по единому избирательному округу;

16) публикует (обнародует) зарегистрированные списки кандидатов;

17) регистрирует доверенных лиц, уполномоченных представителей по финансовым вопросам избирательных объединений;

18) устанавливает, кто из зарегистрированных кандидатов, включенных в списки кандидатов, выдвинутые избирательными объединениями, избран депутатами представительного органа муниципального образования по единому избирательному округу, и выдает им удостоверения об избрании;

19) составляет списки лиц, избранных депутатами представительного органа муниципального образования, и передает эти списки и необходимые документы в указанный орган;

20) определяет общие результаты выборов депутатов представительного органа местного самоуправления, членов выборного органа местного самоуправления и осуществляет их официальное опубликование;

21) осуществляет иные полномочия в соответствии с Федеральным законом «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации», иными федеральными законами, Конституцией Республики Татарстан, настоящим Кодексом, законами Республики Татарстан, уставом муниципального образования.»;

45) в статье 108¹:

а) в части 1 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

б) в части 2 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

в) в абзаце первом части 3 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

г) в части 5:

в абзаце первом слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии», слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

в абзаце втором слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

46) в части 10 статьи 114 слова «избирательную комиссию муниципального образования» заменить словами «территориальную комиссию»;

47) в статье 115:

а) в части 2 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

б) в части 4 слова «избирательную комиссию муниципального образования» заменить словами «территориальную комиссию»;

48) в статье 116:

а) в части 1 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

б) в абзаце первом части 2 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

в) в абзаце первом части 3 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

49) в части 6 статьи 117 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

50) в части 1 статьи 118 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

51) в статье 119:

а) в части 1 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией», слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

б) в части 2 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

52) в статье 120:

а) в части 1 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

б) в части 2 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

в) в части 6 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

53) в статье 121:

а) в абзаце первом части 2 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

б) в абзаце первом части 3 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

в) в части 4 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

54) в статье 122:

а) в части 3² слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

б) в части 3³ слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

55) в статье 123:

а) в части 1 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

б) в части 2 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

56) в части 1 статьи 126 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

57) в статье 127:

а) в части 1 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

б) в части 2 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

в) в части 3 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

58) в статье 128:

а) в абзаце первом части 2 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

б) в абзаце первом части 3 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

в) в части 4 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

59) в статье 128¹:

а) в части 2 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

б) в части 3 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

в) в части 4 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

г) в части 5 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии», слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

д) в части 6 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

е) в части 7 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

ж) в части 13 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

60) в статье 129:

а) в части 1 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

б) в части 3 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

в) в части 4 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия».

Статья 2

Внести в Закон Республики Татарстан от 9 августа 2003 года № 33-ЗРТ «О референдуме Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2003, № 8; 2005, № 3 (I часть); 2008, № 6; 2010, № 10 (II часть); 2011,

№ 8 (I часть), № 12 (I часть); 2013, № 10; 2014, № 5; 2015, № 5; 2016, № 6 (I часть); Собрание законодательства Республики Татарстан, 2018, № 44 (часть I), № 83 (часть I); 2019, № 28 (часть I); 2020, № 4 (часть I); 2021, № 29 (часть I), № 93 (часть I) следующие изменения:

1) в статье 15¹:

а) в пункте 1 слова «при наличии угрозы жизни и (или) здоровью участников референдума» исключить;

б) в пункте 2 слова «по мотивированному предложению Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан» исключить;

в) в пункте 3 слова «избирательных действий» заменить словами «действий по подготовке и проведению референдума»;

2) в статье 22:

а) пункт 1 после слов «члены вышестоящей комиссии» дополнить словами «с правом решающего голоса»;

б) пункт 7¹ после слов «участковые комиссии» дополнить словами «и территориальные комиссии»;

в) в пункте 8 слова «комиссию не более двух наблюдателей (в случае принятия решения, предусмотренного пунктом 1 или 2 статьи 49¹ настоящего Закона, о голосовании в течение нескольких дней – из расчета не более двух наблюдателей на каждый день голосования), которые имеют право поочередно осуществлять наблюдение в помещении для голосования» заменить словами «участковую комиссию, территориальную комиссию не более трех наблюдателей (в случае принятия решения, предусмотренного пунктом 1 или 2 статьи 49¹ настоящего Закона, о голосовании в течение нескольких дней – из расчета не более трех наблюдателей на каждый день голосования), которые имеют право поочередно осуществлять наблюдение в помещении для голосования, помещении, в котором осуществляется прием протоколов об итогах голосования, суммирование данных этих протоколов и составление протокола об итогах голосования на соответствующей территории», после слов «участковую комиссию» дополнить словами «, территориальную комиссию»;

г) подпункт «а» пункта 9 после слова «референдума,» дополнить словами «в том числе составленными в электронном виде,»;

3) в статье 25:

а) в пункте 4 слова «даты выдачи документа –» заменить словами «даты выдачи документа – в Центральную избирательную комиссию Российской Федерации и (или)»;

б) дополнить пунктом 8¹ следующего содержания:

«8¹. В соответствии с Федеральным законом порядок передачи в Центральную избирательную комиссию Российской Федерации сведений, указанных в пункте 4 настоящей статьи, устанавливается Центральной избирательной комиссией Российской Федерации по согласованию с федеральным органом исполнительной власти, осуществляющим функции по выработке и

реализации государственной политики и нормативно-правовому регулированию в сфере внутренних дел.»;

4) статью 26 дополнить пунктом 13¹ следующего содержания:

«13¹. В соответствии с Федеральным законом список участников референдума может составляться, уточняться и использоваться в электронном виде в порядке и сроки, определенные при проведении референдума Центральной избирательной комиссией Республики Татарстан с учетом требований, установленных Центральной избирательной комиссией Российской Федерации.

В случае составления, уточнения и использования списка участников референдума в электронном виде его копия изготавливается путем распечатки списка участников референдума на бумажном носителе непосредственно после окончания времени голосования (в последний день голосования) и заверяется подписями председателя, секретаря участковой комиссии и печатью участковой комиссии. Указанная копия равнозначна по своей юридической силе списку участников референдума в электронном виде. Хранение указанной копии осуществляется в порядке, определяемом в соответствии с Федеральным законом, настоящим Законом в отношении хранения документации референдума.»;

5) пункт 3 статьи 36 дополнить словами «, услуги по размещению агитационных материалов в сетевых изданиях»;

6) в пункте 2 статьи 46 второе предложение дополнить словами «на установленный Центральной избирательной комиссией Республики Татарстан срок, но не более чем на шесть месяцев», третье предложение исключить;

7) пункт 9 статьи 49 после слов «пунктом 15 статьи 50 настоящего Закона,» дополнить словами «либо участников референдума, работающих вахтовым методом и имеющих право на включение в список участников референдума в соответствии с пунктом 15 статьи 26 настоящего Закона,»;

8) в статье 49¹:

а) пункт 2 после слова «уровней» дополнить словами «, в том числе в пределах Республики Татарстан,»;

б) пункт 5 после слова «уровней» дополнить словами «, в том числе в пределах Республики Татарстан,»;

9) в статье 50:

а) пункт 6 дополнить новым третьим предложением следующего содержания: «На основании соответствующего решения Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан серия и номер паспорта или документа, заменяющего паспорт гражданина, могут быть внесены в список участников референдума с использованием ГАС «Выборы» при составлении указанного списка.», дополнить предложением следующего содержания: «В случае составления списка участников референдума в электронном виде допускается применение электронной

графической подписи в порядке, определенном при проведении референдума Центральной избирательной комиссией Республики Татарстан с учетом требований, установленных Центральной избирательной комиссией Российской Федерации.»;

б) пункт 12 изложить в следующей редакции:

«12. Член участковой комиссии немедленно отстраняется от участия в ее работе, а наблюдатель и иные лица удаляются из помещения для голосования (помещения, в котором осуществляется прием протоколов об итогах голосования, суммирование данных этих протоколов и составление протокола об итогах голосования на соответствующей территории), если они нарушают законодательство Российской Федерации о выборах и референдумах. Решение об отстранении члена участковой комиссии от участия в работе данной комиссии, об удалении наблюдателя или иного лица из помещения для голосования (помещения, в котором осуществляется прием протоколов об итогах голосования, суммирование данных этих протоколов и составление протокола об итогах голосования на соответствующей территории) принимается судом по месту нахождения участковой комиссии (иной комиссии). Исполнение соответствующего судебного решения обеспечивают правоохранительные органы. Правоохранительные органы также обеспечивают в соответствии с федеральными законами безопасность граждан и общественный порядок в помещении для голосования и на территории участка референдума.»;

в) в пункте 13¹ слова «, а также посредством дистанционного электронного голосования» исключить;

10) дополнить статьей 50² следующего содержания:

«Статья 50². Дистанционное электронное голосование

1. При проведении референдума по решению Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан может проводиться дистанционное электронное голосование. Указанным решением должны быть определены сроки проведения дистанционного электронного голосования, государственные информационные системы, используемые для проведения дистанционного электронного голосования, а также условия, при которых участник референдума вправе принять участие в дистанционном электронном голосовании.

2. В соответствии с Федеральным законом в случае совмещения дней голосования на выборах в федеральные органы государственной власти и (или) референдуме Российской Федерации с днями голосования на выборах в органы государственной власти Республики Татарстан, органы местного самоуправления и (или) референдуме Республики Татарстан, местном референдуме решение о проведении дистанционного электронного голосования принимается Центральной избирательной комиссией Российской Федерации с учетом предложения Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан.

3. Решение о проведении дистанционного электронного голосования на референдуме принимается Центральной избирательной комиссией Республики

Татарстан по согласованию с Центральной избирательной комиссией Российской Федерации.

4. В случае принятия решения о проведении дистанционного электронного голосования с использованием региональной (республиканской) государственной информационной системы, которая ранее применялась на выборах в федеральные органы государственной власти и (или) референдуме Российской Федерации, согласование не требуется, при этом Центральная избирательная комиссия Республики Татарстан информирует о принятом решении Центральную избирательную комиссию Российской Федерации.

5. Дистанционное электронное голосование проводится с использованием ГАС «Выборы», а также иных государственных информационных систем, в том числе региональных (республиканских) государственных информационных систем, прошедших сертификацию и соответствующих требованиям к проведению дистанционного электронного голосования, установленным Центральной избирательной комиссией Российской Федерации.

6. На референдуме для проведения дистанционного электронного голосования могут использоваться федеральные и (или) региональные (республиканские) государственные информационные системы.

7. В соответствии с Федеральным законом в случае совмещения дней голосования на выборах в федеральные органы государственной власти и (или) референдуме Российской Федерации с днями голосования на выборах в органы государственной власти Республики Татарстан, органы местного самоуправления и (или) референдуме Республики Татарстан, местном референдуме порядок дистанционного электронного голосования утверждается Центральной избирательной комиссией Российской Федерации с учетом предложений Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан.

8. В соответствии с Федеральным законом при проведении референдума с использованием федеральных государственных информационных систем порядок дистанционного электронного голосования утверждается Центральной избирательной комиссией Российской Федерации.

9. При проведении референдума с использованием региональной (республиканской) государственной информационной системы порядок дистанционного электронного голосования с учетом требований, предусмотренных пунктом 10 настоящей статьи, утверждается Центральной избирательной комиссией Республики Татарстан.

10. Порядок дистанционного электронного голосования с учетом требований к проведению дистанционного электронного голосования, установленных Центральной избирательной комиссией Российской Федерации, должен содержать:

а) порядок и сроки подачи заявления об участии в дистанционном электронном голосовании и его отзыва, составления и использования списка участников дистанционного электронного голосования либо условия участия в дистанционном электронном голосовании без подачи такого заявления и порядок составления и использования списка принявших участие в дистанционном электронном голосовании;

б) порядок аутентификации и идентификации участника референдума для участия в дистанционном электронном голосовании, предусматривающий проверку данных участника референдума и их сопоставление с данными регистра участников референдума;

в) порядок участия в дистанционном электронном голосовании участника референдума;

г) порядок обеспечения возможности наблюдения при организации, осуществлении дистанционного электронного голосования и установлении его итогов с учетом особенностей такого голосования, а также порядок назначения наблюдателей;

д) порядок установления итогов дистанционного электронного голосования и их учета при определении результатов референдума.

11. Участник референдума, включенный в список участников дистанционного электронного голосования, исключается из соответствующего списка участников референдума.

12. Для участия в дистанционном электронном голосовании участник референдума обращается на специальный портал в информационно-телекоммуникационной сети «Интернет» (в том числе с использованием специального мобильного приложения), определенный в порядке дистанционного электронного голосования, и проходит процедуры аутентификации и идентификации, а также подтверждения личности, после чего получает доступ к дистанционному электронному голосованию.

13. В ходе дистанционного электронного голосования осуществляется процедура анонимизации, по завершении которой осуществляется переход к электронному бюллетеню и предоставляется возможность после ознакомления с необходимой информацией и порядком его заполнения осуществить волеизъявление путем проставления в электронном виде отметки в квадрате, относящемся к позиции, в пользу которой сделан выбор. После осуществления волеизъявления участником референдума изменение волеизъявления (повторное волеизъявление) не допускается. Участник референдума, получивший доступ к дистанционному электронному голосованию, не вправе получить бюллетень на участке референдума. Такой участник референдума может воспользоваться техническими средствами для участия в дистанционном электронном голосовании непосредственно в помещении для голосования или ином помещении в случаях, определенных порядком дистанционного электронного голосования.

14. При проведении дистанционного электронного голосования анонимизированные результаты волеизъявления по мере их формирования незамедлительно зашифровываются и сохраняются в зашифрованном виде в цепочке блоков информации в соответствующей базе данных. Зашифрование результатов волеизъявления производится с использованием ключа зашифрования. Расшифрование результатов волеизъявления с использованием ключа зашифрования невозможно. После завершения голосования расшифрование результатов волеизъявления производится с использованием ключа расшифрования.

15. При проведении дистанционного электронного голосования обеспечивается возможность осуществления волеизъявления участником референдума и формирования данных об итогах дистанционного электронного голосования с учетом неизменности сохраняемых результатов волеизъявления участников референдума и соблюдения тайны голосования, а также невозможность установления связи между персональными данными участника референдума и результатом его волеизъявления.

16. При организации и осуществлении дистанционного электронного голосования должно обеспечиваться выполнение требований о защите содержащейся в государственных информационных системах информации, установленных федеральным органом исполнительной власти в области обеспечения безопасности и федеральным органом исполнительной власти, уполномоченным в области противодействия техническим разведкам и технической защиты информации, в пределах их полномочий.

17. В соответствии с Федеральным законом использование при организации и осуществлении дистанционного электронного голосования ГАС «Выборы» и иных государственных информационных систем, а также их взаимодействие при обработке персональных данных участников референдума осуществляется исключительно в целях реализации права на участие в референдуме.»;

11) в статье 51:

а) в пункте 6 слова «членам участковой комиссии с правом совещательного голоса и» исключить;

б) в пункте 14 слова «члены комиссии референдума с правом совещательного голоса,» и слова «членам комиссии референдума с правом совещательного голоса,» исключить;

в) в пункте 17 слова «членах участковой комиссии с правом совещательного голоса» исключить;

12) в статье 53:

а) в абзаце пятом пункта 6 слова «, а члены участковой комиссии с правом совещательного голоса вправе убедиться в правильности произведенного подсчета» исключить;

б) дополнить пунктом 6¹ следующего содержания:

«6¹. В случае составления, уточнения и использования списка участников референдума в электронном виде предусмотренные в пунктах 5 и 6 настоящей статьи действия по суммированию данных осуществляются автоматически по такому списку.»;

в) в пункте 9 слова «члены участковой комиссии с правом совещательного голоса,» исключить;

г) в пункте 10 слова «как с правом решающего, так и с правом совещательного» заменить словами «с правом решающего»;

д) пункт 12 после слов «все бюллетени» дополнить словами «для голосования по соответствующему округу референдума»;

е) в пункте 19 слова «, а члены участковой комиссии с правом совещательного голоса вправе убедиться в правильности проведенного подсчета» исключить;

ж) в пункте 20 слова «членов участковой комиссии с правом совещательного голоса и» исключить;

з) в пункте 21 слова «как с правом решающего голоса, так и с правом совещательного голоса» заменить словами «с правом решающего голоса, наблюдатели»;

и) в абзаце первом пункта 22 слова «членов участковой комиссии с правом совещательного голоса,» исключить;

к) в пункте 29 слова «членов участковой комиссии с правом совещательного голоса, иных» исключить;

л) в пункте 35 слова «своих членов с правом совещательного голоса, иных» исключить;

13) в статье 54:

а) в пункте 6 слова «членов территориальной комиссии с правом совещательного голоса, составившей протокол,» исключить;

б) в пункте 8 слова «своих членов с правом совещательного голоса,» исключить;

в) в пункте 9 слова «членов соответствующей комиссии референдума с правом совещательного голоса,» исключить.

Статья 3

Внести в Закон Республики Татарстан от 24 марта 2004 года № 23-ЗРТ «О местном референдуме» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2004, № 3 (II часть); 2005, № 3 (I часть); 2008, № 5 (II часть); 2010, № 10 (II часть); 2011, № 8, № 12; 2013, № 10; 2014, № 5; 2015, № 5; 2016, № 6 (I часть); Собрание законодательства Республики Татарстан, 2018, № 44 (часть I), № 83 (часть I); 2019, № 28 (часть I); 2020, № 4 (часть I); 2021, № 29 (часть I), № 93 (часть I) следующие изменения:

1) в пункте 5 статьи 5 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

2) в статье 13:

а) в пункте 4 слова «избирательную комиссию муниципального образования, которая со дня обращения инициативной группы действует в качестве комиссии референдума,» заменить словами «территориальную комиссию»;

б) в пункте 7 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

в) в пункте 9 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

г) в пункте 11 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

д) в пункте 12 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

3) в статье 14:

а) в пункте 6¹ слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

б) в пункте 9 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

4) в статье 15:

а) в пункте 1 слова «избирательную комиссию муниципального образования» заменить словами «территориальную комиссию»;

б) в пункте 3 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия», слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

в) в пункте 4 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

г) в пункте 5 слова «избирательную комиссию муниципального образования» заменить словами «территориальную комиссию»;

д) в пункте 14 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии», слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

5) в статье 16:

а) в пункте 1 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия», слова «постановления избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «решения территориальной комиссии»;

б) в пункте 2 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

в) в пункте 4 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

б) в пункте 4 статьи 18 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

7) в статье 18¹:

а) в пункте 1 слова «при наличии угрозы жизни и (или) здоровью участников референдума» исключить;

б) в пункте 2 слова «по мотивированному предложению избирательной комиссии, организующей референдум,» исключить;

в) в пункте 3 слова «избирательных действий» заменить словами «действий по подготовке и проведению референдума»;

8) в статье 19:

а) абзац второй пункта 1 изложить в следующей редакции:

«территориальная комиссия;»;

б) в пункте 10 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

9) статью 20 изложить в следующей редакции:

«Статья 20. Полномочия территориальной комиссии

Территориальная комиссия при организации подготовки и проведения референдума:

а) организует подготовку и проведение референдума;

б) осуществляет на территории муниципального образования контроль за соблюдением права на участие в референдуме граждан Российской Федерации;

в) обеспечивает на территории муниципального образования реализацию мероприятий, связанных с подготовкой и проведением референдума, изданием необходимой печатной продукции;

г) осуществляет на территории муниципального образования меры по обеспечению при проведении референдума соблюдения единого порядка распределения эфирного времени и печатной площади между инициативной группой по проведению референдума и иными группами участников референдума для проведения агитации по вопросам референдума;

д) осуществляет на территории муниципального образования меры по обеспечению при проведении референдума соблюдения единого порядка установления итогов голосования, определения результатов референдума;

е) осуществляет на территории муниципального образования меры по обеспечению при проведении референдума соблюдения единого порядка опубликования итогов голосования и результатов референдума;

ж) осуществляет на территории муниципального образования меры по организации финансирования подготовки и проведения референдумов, распределяет выделенные из местного бюджета и (или) бюджета Республики Татарстан средства на финансовое обеспечение подготовки и проведения референдума, контролирует целевое использование указанных средств;

з) оказывает правовую, методическую, организационно-техническую помощь нижестоящим комиссиям;

и) заслушивает сообщения органов местного самоуправления по вопросам, связанным с подготовкой и проведением референдума;

к) рассматривает жалобы (заявления) на решения и действия (бездействие) нижестоящих комиссий и принимает по указанным жалобам (заявлениям) мотивированные решения;

л) регистрирует инициативную группу;

м) утверждает образцы печатей нижестоящих комиссий референдума;

н) обеспечивает информирование участников референдума о подготовке и проведении референдума;

о) контролирует обеспечение комиссий референдума помещениями, транспортными средствами и средствами связи, рассматривает иные вопросы материально-технического обеспечения референдума;

п) осуществляет иные полномочия в соответствии с Федеральным законом «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации», иными федеральными законами, Конституцией Республики Татарстан, настоящим Законом, иными законами Республики Татарстан, уставом муниципального образования.»;

10) в статье 21:

а) в подпункте «з» слова «избирательную комиссию муниципального образования» заменить словами «территориальную комиссию»;

б) дополнить абзацем пятнадцатым следующего содержания:

«По решению Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан полномочия избирательной комиссии, организующей подготовку и проведение референдума, могут возлагаться на участковую комиссию, действующую в границах этого муниципального образования.»;

в) дополнить абзацем шестнадцатым следующего содержания:

«В случае исполнения полномочий комиссии, организующей подготовку и проведение референдума, участковая комиссия осуществляет полномочия территориальной комиссии, предусмотренные статьей 20 настоящего Закона.»;

11) в статье 22 слова «как с правом решающего голоса, так и с правом совещательного голоса» заменить словами «с правом решающего голоса»;

12) статью 23 изложить в следующей редакции:

«Статья 23. Расформирование комиссии референдума

Комиссия референдума может быть расформирована в случаях и порядке, установленных статьей 31 Федерального закона «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации».»;

13) в статье 24:

а) пункт 1 после слов «члены вышестоящей комиссии» дополнить словами «с правом решающего голоса»;

б) в пункте 7¹ слова «избирательную комиссию муниципального образования» заменить словами «территориальную комиссию»;

в) в пункте 8 слова «комиссию не более двух наблюдателей (в случае принятия решения, предусмотренного пунктом 1 или 2 статьи 51¹ настоящего Закона, о голосовании в течение нескольких дней – из расчета не более двух наблюдателей на каждый день голосования), которые имеют право поочередно осуществлять наблюдение в помещении для голосования» заменить словами «участковую комиссию не более трех наблюдателей (в случае принятия решения, предусмотренного пунктом 1 или 2 статьи 51¹ настоящего Закона, о голосовании в

течение нескольких дней – из расчета не более трех наблюдателей на каждый день голосования), которые имеют право поочередно осуществлять наблюдение в помещении для голосования»;

г) подпункт «а» пункта 9 после слова «референдума,» дополнить словами «в том числе составленными в электронном виде,»;

д) в пункте 13 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

14) в статье 25:

а) в пункте 1 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

б) в пункте 4 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

15) в статье 26:

а) в пункте 4 слова «даты выдачи документа –» заменить словами «даты выдачи документа – в Центральную избирательную комиссию Российской Федерации и (или)»;

б) дополнить пунктом 8¹ следующего содержания:

«8¹. В соответствии с Федеральным законом «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» порядок передачи в Центральную избирательную комиссию Российской Федерации сведений, указанных в пункте 4 настоящей статьи, устанавливается Центральной избирательной комиссией Российской Федерации по согласованию с федеральным органом исполнительной власти, осуществляющим функции по выработке и реализации государственной политики и нормативно-правовому регулированию в сфере внутренних дел.»;

16) в статье 27:

а) в пункте 11 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

б) дополнить пунктом 14¹ следующего содержания:

«14¹. В соответствии с Федеральным законом «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» список участников референдума может составляться, уточняться и использоваться в электронном виде в порядке и сроки, определенные при проведении референдума Центральной избирательной комиссией Республики Татарстан с учетом требований, установленных Центральной избирательной комиссией Российской Федерации.»

В случае составления, уточнения и использования списка участников референдума в электронном виде его копия изготавливается путем распечатки списка участников референдума на бумажном носителе непосредственно после окончания времени голосования (в последний день голосования) и заверяется подписями председателя, секретаря участковой комиссии и печатью участковой комиссии. Указанная копия равнозначна по своей юридической силе списку

участников референдума в электронном виде. Хранение указанной копии осуществляется в порядке, определяемом в соответствии с Федеральным законом «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации», настоящим Законом в отношении хранения документации референдума.»;

17) в статье 28:

а) в пункте 2 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

б) в пункте 3 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

18) в пункте 3 статьи 31 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

19) в пункте 3 статьи 35 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией», слова «избирательную комиссию муниципального образования» заменить словами «территориальную комиссию»;

20) в пункте 11 статьи 36 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

21) в пункте 5 статьи 37 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

22) в статье 38:

а) пункт 3 дополнить словами «, услуги по размещению агитационных материалов в сетевых изданиях»;

б) в пункте 5 слова «избирательную комиссию муниципального образования» заменить словами «территориальную комиссию»;

в) в абзаце первом пункта 6 слова «избирательную комиссию муниципального образования» заменить словами «территориальную комиссию»;

г) в пункте 7 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией», слова «избирательную комиссию муниципального образования» заменить словами «территориальную комиссию»;

23) в пункте 8 статьи 39 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

24) в пункте 3 статьи 40 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

25) в статье 41:

30) в статье 47:

а) в пункте 7 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

б) в пункте 8 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия», слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

в) в пункте 9 слова «избирательную комиссию муниципального образования» заменить словами «территориальную комиссию», слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

г) в пункте 9¹ слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

д) в пункте 10 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

е) в пункте 12 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия», слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии», слова «избирательную комиссию муниципального образования» заменить словами «территориальную комиссию»;

31) в статье 48:

а) в наименовании слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

б) в пункте 1 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

в) в пункте 2 в первом предложении слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии», во втором предложении слова «по запросу избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «по запросу территориальной комиссии», слова «в распоряжение избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «в распоряжение территориальной комиссии на установленный комиссией срок, но не более чем на шесть месяцев», третье предложение исключить;

г) в пункте 4 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

32) в пункте 4¹ статьи 49 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

33) в статье 51:

а) в пункте 2 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

б) в пункте 2¹ слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

в) в пункте 4 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией», слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

г) в пункте 6 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

д) в пункте 7 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии», слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

е) в пункте 8 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия», слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией», слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

ж) в пункте 9 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

з) в пункте 12 слова «избирательных комиссиях муниципального образования» заменить словами «территориальных комиссиях»;

и) в пункте 13 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

34) в статье 51¹:

а) в пункте 1 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

б) пункт 2 после слова «уровней» дополнить словами «, в том числе в пределах Республики Татарстан,»;

в) в абзаце первом пункта 4 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

г) пункт 5 после слова «уровней» дополнить словами «, в том числе в пределах Республики Татарстан,»;

д) пункт 6 изложить в следующей редакции:

«6. В случае принятия решения о проведении голосования в соответствии с настоящей статьей досрочное голосование, предусмотренное пунктом 1, пунктом 15, пунктом 16 статьи 52¹ настоящего Закона, голосование вне помещения для голосования, предусмотренное пунктом 18 статьи 53 настоящего Закона, не проводятся.»;

35) в статье 52:

а) пункт 6 дополнить новым третьим предложением следующего содержания: «На основании соответствующего решения территориальной комиссии серия и номер паспорта или документа, заменяющего паспорт гражданина, могут быть внесены в список участников референдума с использованием ГАС «Выборы» при составлении указанного списка.», дополнить предложением следующего содержания: «В случае составления списка участников референдума в электронном виде допускается применение электронной графической подписи в порядке, определенном при проведении референдума Центральной избирательной

комиссией Республики Татарстан с учетом требований, установленных Центральной избирательной комиссией Российской Федерации.»;

б) в пункте 11 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

в) пункт 12 изложить в следующей редакции:

«12. Член участковой комиссии немедленно отстраняется от участия в ее работе, а наблюдатель и иные лица удаляются из помещения для голосования (помещения, в котором осуществляется прием протоколов об итогах голосования, суммирование данных этих протоколов и составление протокола об итогах голосования на соответствующей территории), если они нарушают законодательство Российской Федерации о выборах и референдумах. Решение об отстранении члена участковой комиссии от участия в работе данной комиссии, об удалении наблюдателя или иного лица из помещения для голосования (помещения, в котором осуществляется прием протоколов об итогах голосования, суммирование данных этих протоколов и составление протокола об итогах голосования на соответствующей территории) принимается судом по месту нахождения участковой комиссии (иной комиссии). Исполнение соответствующего судебного решения обеспечивают правоохранительные органы. Правоохранительные органы также обеспечивают в соответствии с федеральными законами безопасность граждан и общественный порядок в помещении для голосования и на территории участка референдума.»;

г) в пункте 13¹ слова «, а также посредством дистанционного электронного голосования» исключить;

д) в пункте 14 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

36) в статье 52¹:

а) в пункте 1 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

б) в пункте 3 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

в) в пункте 4 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

г) в пункте 6 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

д) в пункте 7:

слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

слова «членов комиссии с правом совещательного голоса,» исключить;

е) в пункте 8 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

ж) в пункте 9 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

з) в пункте 10 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

и) в пункте 11 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии», слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

к) в пункте 12 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

37) дополнить статьей 52² следующего содержания:

«Статья 52². Дистанционное электронное голосование

1. При проведении референдума по решению территориальной комиссии может проводиться дистанционное электронное голосование. Указанным решением должны быть определены сроки проведения дистанционного электронного голосования, государственные информационные системы, используемые для проведения дистанционного электронного голосования, а также условия, при которых участник референдума вправе принять участие в дистанционном электронном голосовании.

2. В соответствии с Федеральным законом «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» в случае совмещения дней голосования на выборах в федеральные органы государственной власти и (или) референдуме Российской Федерации с днями голосования на выборах в органы государственной власти Республики Татарстан, органы местного самоуправления и (или) референдуме Республики Татарстан, местном референдуме решение о проведении дистанционного электронного голосования принимается Центральной избирательной комиссией Российской Федерации с учетом предложения Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан.

3. Решение о проведении дистанционного электронного голосования на референдуме принимается Центральной избирательной комиссией Республики Татарстан по предложению территориальной комиссии по согласованию с Центральной избирательной комиссией Российской Федерации.

4. В случае принятия решения о проведении дистанционного электронного голосования с использованием региональной (республиканской) государственной информационной системы, которая ранее применялась на выборах в федеральные органы государственной власти и (или) референдуме Российской Федерации, согласование не требуется, при этом Центральная избирательная комиссия Республики Татарстан информирует о принятом решении Центральную избирательную комиссию Российской Федерации.

5. Дистанционное электронное голосование проводится с использованием ГАС «Выборы», а также иных государственных информационных систем, в том числе региональных (республиканских) государственных информационных систем, прошедших сертификацию и соответствующих требованиям к проведению дистанционного электронного голосования, установленным Центральной избирательной комиссией Российской Федерации.

6. На референдуме для проведения дистанционного электронного голосования могут использоваться федеральные и (или) региональные (республиканские) государственные информационные системы.

7. В соответствии с Федеральным законом «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» в случае совмещения дней голосования на выборах в федеральные органы государственной власти и (или) референдуме Российской Федерации с днями голосования на выборах в органы государственной власти Республики Татарстан, органы местного самоуправления и (или) референдуме Республики Татарстан, местном референдуме порядок дистанционного электронного голосования утверждается Центральной избирательной комиссией Российской Федерации с учетом предложений Центральной избирательной комиссии Республики Татарстан.

8. В соответствии с Федеральным законом «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» при проведении референдума с использованием федеральных государственных информационных систем порядок дистанционного электронного голосования утверждается Центральной избирательной комиссией Российской Федерации.

9. При проведении референдума с использованием региональной (республиканской) государственной информационной системы порядок дистанционного электронного голосования с учетом требований, предусмотренных пунктом 10 настоящей статьи, утверждается Центральной избирательной комиссией Республики Татарстан.

10. Порядок дистанционного электронного голосования с учетом требований к проведению дистанционного электронного голосования, установленных Центральной избирательной комиссией Российской Федерации, должен содержать:

а) порядок и сроки подачи заявления об участии в дистанционном электронном голосовании и его отзыва, составления и использования списка участников дистанционного электронного голосования либо условия участия в дистанционном электронном голосовании без подачи такого заявления и порядок составления и использования списка принявших участие в дистанционном электронном голосовании;

б) порядок аутентификации и идентификации участника референдума для участия в дистанционном электронном голосовании, предусматривающий проверку данных участника референдума и их сопоставление с данными регистра участников референдума;

в) порядок участия в дистанционном электронном голосовании участника референдума;

г) порядок обеспечения возможности наблюдения при организации, осуществлении дистанционного электронного голосования и установлении его итогов с учетом особенностей такого голосования, а также порядок назначения наблюдателей;

д) порядок установления итогов дистанционного электронного голосования и их учета при определении результатов референдума.

11. Участник референдума, включенный в список участников дистанционного электронного голосования, исключается из соответствующего списка участников референдума.

12. Для участия в дистанционном электронном голосовании участник референдума обращается на специальный портал в информационно-телекоммуникационной сети «Интернет» (в том числе с использованием специального мобильного приложения), определенный в порядке дистанционного электронного голосования, и проходит процедуры аутентификации и идентификации, а также подтверждения личности, после чего получает доступ к дистанционному электронному голосованию.

13. В ходе дистанционного электронного голосования осуществляется процедура анонимизации, по завершении которой осуществляется переход к электронному бюллетеню и предоставляется возможность после ознакомления с необходимой информацией и порядком его заполнения осуществить волеизъявление путем проставления в электронном виде отметки в квадрате, относящемся к позиции, в пользу которой сделан выбор. После осуществления волеизъявления участником референдума изменение волеизъявления (повторное волеизъявление) не допускается. Участник референдума, получивший доступ к дистанционному электронному голосованию, не вправе получить бюллетень на участке референдума. Такой участник референдума может воспользоваться техническими средствами для участия в дистанционном электронном голосовании непосредственно в помещении для голосования или ином помещении в случаях, определенных порядком дистанционного электронного голосования.

14. При проведении дистанционного электронного голосования анонимизированные результаты волеизъявления по мере их формирования незамедлительно зашифровываются и сохраняются в зашифрованном виде в цепочке блоков информации в соответствующей базе данных. Зашифрование результатов волеизъявления производится с использованием ключа зашифрования. Расшифрование результатов волеизъявления с использованием ключа зашифрования невозможно. После завершения голосования расшифрование результатов волеизъявления производится с использованием ключа расшифрования.

15. При проведении дистанционного электронного голосования обеспечивается возможность осуществления волеизъявления участником референдума и формирования данных об итогах дистанционного электронного голосования с учетом неизменности сохраняемых результатов волеизъявления участников референдума и соблюдения тайны голосования, а также невозможность установления связи между персональными данными участника референдума и результатом его волеизъявления.

16. При организации и осуществлении дистанционного электронного голосования должно обеспечиваться выполнение требований о защите содержащейся в государственных информационных системах информации, установленных федеральным органом исполнительной власти в области обеспечения безопасности и федеральным органом исполнительной власти,

уполномоченным в области противодействия техническим разведкам и технической защиты информации, в пределах их полномочий.

17. В соответствии с Федеральным законом «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» использование при организации и осуществлении дистанционного электронного голосования ГАС «Выборы» и иных государственных информационных систем, а также их взаимодействие при обработке персональных данных участников референдума осуществляется исключительно в целях реализации права на участие в референдуме.»;

38) в статье 53:

а) в пункте 6 слова «членам участковой комиссии с правом совещательного голоса и» исключить;

б) в пункте 14 слова «члены комиссии референдума с правом совещательного голоса,», слова «членам комиссии референдума с правом совещательного голоса,» и слова «и иными группами участников референдума» исключить;

в) в пункте 17 слова «членах участковой комиссии с правом совещательного голоса» исключить;

39) в абзаце четвертом подпункта «д» пункта 2 статьи 54 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

40) в статье 55:

а) в пункте 4 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

б) в подпункте «г» пункта 5 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

в) в абзаце шестом пункта 6 слова «, а члены участковой комиссии с правом совещательного голоса вправе убедиться в правильности произведенного подсчета» исключить;

г) дополнить пунктом 6¹ следующего содержания:

«6¹. В случае составления, уточнения и использования списка участников референдума в электронном виде предусмотренные в пунктах 5 и 6 настоящей статьи действия по суммированию данных осуществляются автоматически по такому списку.»;

д) в пункте 9 слова «члены участковой комиссии с правом совещательного голоса,» исключить;

е) в пункте 10 слова «как с правом решающего, так и с правом совещательного» заменить словами «с правом решающего»;

ж) пункт 12 после слов «все бюллетени» дополнить словами «для голосования по округу референдума»;

з) в пункте 14¹ слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

и) в пункте 19 слова «, а члены участковой комиссии с правом совещательного голоса вправе убедиться в правильности проведенного подсчета» исключить;

к) в пункте 20 слова «членов участковой комиссии с правом совещательного голоса и» исключить;

л) в пункте 21 слова «как с правом решающего голоса, так и с правом совещательного голоса» заменить словами «с правом решающего голоса, наблюдатели»;

м) в абзаце первом пункта 22 слова «членов участковой комиссии с правом совещательного голоса,» исключить;

н) в пункте 23 слова «избирательную комиссию муниципального образования» заменить словами «территориальную комиссию»;

о) в пункте 28 слова «избирательную комиссию муниципального образования» заменить словами «территориальную комиссию»;

п) в пункте 29 слова «членов участковой комиссии с правом совещательного голоса, иных» исключить;

41) в статье 56:

а) в пункте 1 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия», слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

б) в пункте 2 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

в) в пункте 3 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

г) в пункте 4 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

д) в абзаце первом пункта 5 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

е) в абзаце первом пункта 6 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

ж) в пункте 7 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия», слова «избирательную комиссию муниципального образования» заменить словами «территориальную комиссию»;

з) в пункте 8 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

и) в пункте 9 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

к) в пункте 10 слова «членов избирательной комиссии муниципального образования с правом совещательного голоса,» исключить;

л) в пункте 11 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

м) в пункте 12:

слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

слова «своих членов с правом совещательного голоса,» исключить;

н) в пункте 13:

слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия», слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии», слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

слова «членов соответствующей комиссии референдума с правом совещательного голоса,» исключить;

42) в статье 57:

а) в пункте 1 слова «избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «территориальная комиссия»;

б) в пункте 3 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

43) в пункте 3 статьи 58 слова «Центральной избирательной комиссией Российской Федерации,» исключить;

44) в статье 59:

а) в пункте 2 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

б) в пункте 3 слова «избирательной комиссией муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссией»;

в) в пункте 4 слова «Избирательная комиссия муниципального образования» заменить словами «Территориальная комиссия»;

45) в статье 61:

а) в пункте 2 слова «и совещательного» исключить;

б) в пункте 3¹ слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии»;

46) в абзаце первом статьи 63 слова «избирательной комиссии муниципального образования» заменить словами «территориальной комиссии».

Статья 4

Признать утратившими силу:

1) Закон Республики Татарстан от 25 декабря 2012 года № 92-ЗРТ «О порядке отзыва Президента Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2012, № 12 (II часть));

2) статью 4 Закона Республики Татарстан от 26 мая 2014 года № 41-ЗРТ «О внесении изменений в Избирательный кодекс Республики Татарстан и отдельные законодательные акты Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2014, № 5);

3) статью 4 Закона Республики Татарстан от 8 мая 2015 года № 34-ЗРТ «О внесении изменений в Избирательный кодекс Республики Татарстан и отдельные законодательные акты Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2015, № 5);

4) статью 4 Закона Республики Татарстан от 18 июня 2016 года № 45-ЗРТ «О внесении изменений в Избирательный кодекс Республики Татарстан и отдельные законодательные акты Республики Татарстан» (Ведомости Государственного Совета Татарстана, 2016, № 6 (I часть));

5) статью 4 Закона Республики Татарстан от 7 июня 2018 года № 38-ЗРТ «О внесении изменений в Избирательный кодекс Республики Татарстан и отдельные законодательные акты Республики Татарстан» (Собрание законодательства Республики Татарстан, 2018, № 44 (часть I));

6) статью 4 Закона Республики Татарстан от 7 ноября 2018 года № 83-ЗРТ «О внесении изменений в Избирательный кодекс Республики Татарстан и отдельные законодательные акты Республики Татарстан» (Собрание законодательства Республики Татарстан, 2018, № 83 (часть I));

7) статью 4 Закона Республики Татарстан от 5 апреля 2019 года № 32-ЗРТ «О внесении изменений в Избирательный кодекс Республики Татарстан и отдельные законодательные акты Республики Татарстан» (Собрание законодательства Республики Татарстан, 2019, № 28 (часть I));

8) статью 4 Закона Республики Татарстан от 27 декабря 2019 года № 116-ЗРТ «О внесении изменений в Избирательный кодекс Республики Татарстан и отдельные законодательные акты Республики Татарстан» (Собрание законодательства Республики Татарстан, 2020, № 4 (часть I));

9) статью 4 Закона Республики Татарстан от 8 апреля 2021 года № 23-ЗРТ «О внесении изменений в Избирательный кодекс Республики Татарстан и отдельные законодательные акты Республики Татарстан» (Собрание законодательства Республики Татарстан, 2021, № 29 (часть I));

10) статью 4 Закона Республики Татарстан от 11 декабря 2021 года № 90-ЗРТ «О внесении изменений в Избирательный кодекс Республики Татарстан и отдельные законодательные акты Республики Татарстан» (Собрание законодательства Республики Татарстан, 2021, № 93 (часть I)).

Статья 5

1. Настоящий Закон вступает в силу со дня его официального опубликования, за исключением положений, для которых настоящей статьёй установлены иные сроки вступления их в силу.

2. Пункты 3 – 6, подпункт «а» пункта 7, подпункты «а» и «в» пункта 9, подпункты «д» – «з», «к», «л» пункта 10, абзац третий подпункта «а» пункта 13, подпункты «д» и «е» пункта 14, подпункты «а» – «г» пункта 16, подпункты «а» и «б» пункта 25, пункты 26, 28, подпункт «а» пункта 29, подпункты «а» – «в», абзац второй подпункта «г», подпункты «д» – «и» пункта 33, пункт 36, подпункты «а», «б» и «з» пункта 37, пункты 38, 43 – 60 статьи 1, пункты 1 – 6, 8, 9, подпункт «а» пункта 10, подпункты «б» и «д» пункта 13, пункт 14, подпункт «а» пункта 16,

пункты 17 – 21, подпункты «б» – «г» пункта 22, пункты 23 – 33, подпункты «а» и «в» пункта 34, подпункты «б» и «д» пункта 35, подпункты «а» – «г», абзац второй подпункта «д», подпункты «е» – «к» пункта 36, пункт 39, подпункты «а» – «в», «з», «н», «о» пункта 40, подпункты «а» – «л», абзац второй подпункта «м», абзац второй подпункта «н» пункта 41, пункты 42, 44, подпункт «б» пункта 45, пункт 46 статьи 3 настоящего Закона вступают в силу с 1 января 2023 года.

Президент
Республики Татарстан

Р.Н. Минниханов

Казань, Кремль
13 октября 2022 года
№ 71-ЗРТ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү һәм Татарстан Республикасы аерым закон актларының (закон актлары нигезләмәләренен) үз көчләрен югалтуын тану турында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2022 елның 23 сентябрендә
кабул ителде

1 статья

Татарстан Республикасы Сайлау кодексына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйелма басмасы, 2007, № 5, № 12 (I өлеш); 2010, № 6 (I өлеш); 2011, № 8 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2012, № 6 (I өлеш); 2013, № 10; 2014, № 5; 2015, № 5; 2016, № 4, № 6 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар жыйелмасы, 2017, № 27 (I өлеш), № 52 (I өлеш), № 55 (I өлеш); 2018, № 44 (I өлеш), № 83 (I өлеш); 2019, № 2 (I өлеш), № 28 (I өлеш); 2020, № 4 (I өлеш); 2021, № 1 (I өлеш), № 29 (I өлеш), № 93 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 4 статьяда:

а) 5 өлештә «гражданлыгы» сүзеннән соң «(подданлыгы)» сүзен өстәргә;

б) 6 өлештә:

2 пунктта «затлар,» сүзеннән соң «шулай ук хөкем ителүе кире алынган яисә юкка чыгарылган, әлеге жинаятьләргә кылган өчен хөкем ителгән затлар – хөкем ителүе кире алынган яисә юкка чыгарылган көннән алып биш ел үткәнчегә кадәр,» сүзләрен өстәргә;

2¹ пунктта «127² статьясындагы беренче өлешендә,» сүзләреннән соң «133 статьяның икенче өлешендә, 134 статьяның беренче өлешендә,» сүзләрен, «затлар» сүзеннән соң «, шулай ук хөкем ителүе кире алынган яисә юкка чыгарылган, әлеге жинаятьләргә кылган өчен ирегәннән мәхрүм итүгә хөкем ителгән затлар» сүзләрен өстәргә;

в) 6¹ өлештә «1¹, 1² һәм 2¹ пунктларында» сүзләрен «1¹, 1², 2 һәм 2¹ пунктларында» сүзләренә алмаштырырга;

2) 6¹ статьяда:

а) 1 өлештә «сайлаучыларның гомеренә һәм (яисә) сәламәтлегенә куркыныч янаганда,» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 2 өлештә:

1 пунктта «сайлауларны оештыручы сайлау комиссиясенә тиешле муниципаль берәмлек территориясендәге муниципаль сайлауларга кагылышлы дәлилленгән тәкъдиме буенча» сүзләрен «тиешле муниципаль берәмлек территориясендәге муниципаль сайлауларга карата» сүзләренә алмаштырырга;

2 пунктта «Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясенә Татарстан Республикасы территориясендәге теләсә нинди сайлауларга кагылышлы дәлилленгән тәкъдиме буенча» сүзләрен «Татарстан Республикасы территориясендәге теләсә нинди сайлауларга карата» сүзләренә алмаштырырга;

3) 10 статьяда:

а) 1 өлешнең өченче абзацын үз көчен югалткан дип танырга;

б) 12 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территориаль комиссия» сүзләренә алмаштырырга;

4) 11 статьяда:

а) 2 өлештә «Муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре, жирле үзидарә органнарына сайлаулар буенча округ комиссияләре, территория,» сүзләрен «Жирле үзидарә органнарына сайлаулар буенча округ комиссияләре, территория,» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 өлештә «13 статьясының 8 өлешендә,» сүзләрен төшереп калдырырга;

в) 4 өлештә «13 статьясының 8 өлеше,» сүзләрен төшереп калдырырга;

г) 4² өлештә «13 статьясындагы 8 өлеше,» сүзләрен төшереп калдырырга;

д) 6 өлешне түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«6. Дәүләт хезмәткәрләре һәм муниципаль хезмәткәрләр Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе, округ комиссиясе, территория, участок комиссиясе әгъзаларының гомуми саныннан икедән береннән күбрәген тәшкил итә алмый. Әлеге нигезләмә аерымланган жирләрдә, торак пунктлардан ерак жирләрдә урнашкан хәрби частылар территорияләрендә оештырылган сайлау участкаларында участок комиссияләрен формалаштырганда исәпкә алынмаса мөмкин.»;

е) 8 өлештә «жирле үзидарә органнары,» сүзләрен, «, жирле үзидарә органы» сүзләрен һәм «муниципаль районның (шәһәр округының) сайлау комиссиясенә – Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан, жирлек сайлау комиссиясенә – муниципаль район сайлау комиссиясе тарафыннан,» сүзләрен төшереп калдырырга;

ж) 11 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә,» сүзләрен төшереп калдырырга, «сайлау комиссиясе» сүзләрен «комиссия» сүзенә алмаштырырга;

5) 12 статьяда:

а) 10 өлештә «муниципаль районнар, шәһәр округлары, шәһәр эчендәге районнар (шәһәр эчендәге бүленеш белән шәһәр округы) сайлау комиссияләренең» сүзләрен «муниципаль район, шәһәр округы, шәһәр эчендәге район (шәһәр эчендәге бүленеш белән шәһәр округындагы) жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы территория комиссияләренең» сүзләренә алмаштырырга;

б) 10² өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «муниципаль сайлауларны оештыручы комиссия»;

б) 13 статьяны үз көчен югалткан дип танырга;

7) 15 статьяда:

а) 4 өлешне үз көчен югалткан дип танырга;

б) 8 өлешкә түбәндәге эчтәлекле жәмлә өстәргә: «Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе белән килештереп, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрүне тәмин итү өчен бер йө берничә махсус территория комиссиясе төзәргә хокуклы.»;

8) 16 статьяда:

а) 1 өлешкә түбәндәге эчтәлекле яңа икенче жәмлә өстәргә: «Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе карары белән жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясенә вәкаләтләре бу муниципаль берәмлек чикләрендә эшләүче участок комиссиясенә йөкләнергә мөмкин.»;

б) 6¹ өлештә «Сайлаучылар» сүзе алдыннан «Вахта поселогында» сүзләрен өстәргә;

в) түбәндәге эчтәлекле 8 өлеш өстәргә:

«8. Участок комиссиясе, жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы комиссия вәкаләтләрен башкарган очракта, өлеге Кодексның 108 статьясында каралган территория комиссиясе вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.»;

9) 17 статьяда:

а) 5 һәм 6 өлешләренә үз көчен югалткан дип танырга;

б) 20 өлешкә түбәндәге эчтәлекле жәмләләр өстәргә: «Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе аппаратының дөүләт хезмәте вазыйфаларын биләүче хезмәткәрләренең матди (шул исәптән акчалата түләү, башка түләүләр күләме һәм төрләре) һәм социаль тәминаты дәрәжәсе Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары белән билгеләнә. Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнары Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләрен матди һәм социаль тәмин итү (шул исәптән медицина, шифаханә-курорт, торақ-көнкүреш, пенсия тәминаты һәм башка төр тәминат) буенча кирәкле чаралар күрәләр.»;

в) 21 өлешне үз көчен югалткан дип танырга;

10) 18 статьяда:

а) 1 өлешнең 1 пунктында «гражданлығы» сүзеннән «(подданлығы)» сүзен өстөргә;

б) түбәндөгә эчтәлекле 4¹ өлеш өстөргә:

«4¹. Хәлиткеч тавыш хокукына ия комиссия әгъзасы составына үзе билгеләп куелган комиссиянең, шулай ук башка комиссиянең мәнфәгатләрен үзенә бирелгән ышанычнамә нигезендә судта белдерергә хокуклы.»;

в) 8 өлешнең 1 пунктында «чит ил гражданлығы» сүзләрен «чит ил гражданлығы (подданлығы)» сүзләренә алмаштырырга;

г) 9 өлештә «комиссия әгъзасын билгеләп куйган» сүзләрен «компетенциясенә комиссия әгъзасын билгеләп кую кергән» сүзләренә алмаштырырга;

д) 10 өлештә «комиссия әгъзасын билгеләп куйган» сүзләрен «компетенциясенә комиссия әгъзасын билгеләп кую кергән» сүзләренә, «11 – 16» саннарын «11, 12, 14 – 16» саннарына алмаштырырга, «муниципаль район (шәһәр округы) сайлау комиссиясенә яңа әгъзасы – Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан, жирлек сайлау комиссиясенә яңа әгъзасы – муниципаль район сайлау комиссиясе (әгәр мондый комиссия төзелмәгән булса, – территория комиссиясе) тарафыннан,» сүзләрен төшереп калдырырга;

е) 11 өлештә «, муниципаль берәмлекнең даими нигездә эшлөүче һәм юридик зат булып торучы сайлау комиссиясе рәисе яисә секретаре тиешле» сүзләрен төшереп калдырырга;

ж) 12 өлешне түбәндөгә редакциядә бөян итәргә:

«12. Хәлиткеч тавыш хокукына ия Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе әгъзаларының, әлеге статьяның 11 өлешендә күрсәтелгәннән тыш, даими (штат) нигездә эшлөү мөмкинлеге, шулай ук даими (штат) нигездә эшлөүче хәлиткеч тавыш хокукына ия Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе әгъзаларына акчалата түлөү, комиссиянең бу әгъзаларына башка түлөөләр күләме һәм төрләре Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары белән билгеләнә.»;

з) 13 өлешне түбәндөгә редакциядә бөян итәргә:

«13. Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе Рәисе, Рәис урынбасары, секретаре Татарстан Республикасы дөүләт вазыйфаларын билиләр. Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясенә даими (штат) нигездә эшлөүче әгъзалары дөүләт хакимияте органнарында, дөүләт органнарында, жирле үзидарә органнарында башка вазыйфалар били алмый, укуту эшчәнлегеннән, фәнни эшчәнлек һәм бүтән ижат эшчәнлегеннән тыш, эшкуарлык эшчәнлеге һәм башка түлөүле эшчәнлек белән шөгыйльләнә алмый. Бу чакта укуту эшчәнлеге, фәнни эшчәнлек һәм бүтән ижат эшчәнлеге, Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, чит дөүләтләр, халыкара оешмалар һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлығы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый.»;

и) 13² өлештә «, акцияләргә» сүзен һәм «, акцияләрне» сүзен төшереп калдырырга;

к) 14 өлешне түбөндәге редакциядә бөян итәргә:

«14. Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнары өлеге статьяның 11 һәм 12 өлешләрендә саналган затларны матди һәм социаль тәэмин итү (шул исәптән медицина, шифаханә-курорт, торак-көнкүреш, пенсия тәэминаты һәм башка төр тәэминат) буенча кирәкле чаралар күрәләр. Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе Рәисен, Рәис урынбасарын, секретарен матди тәэмин итү (шул исәптән акчалата түләү, бүтән түләүләр күләме һәм төрләре) һәм социаль тәэмин итү дәрәжәсе Татарстан Республикасы Дөүләт Советында Татарстан Республикасы дөүләт вазыйфаларын биләүче затлар өчен билгеләнгән матди һәм социаль тәэмин итү дәрәжәсеннән түбәнрәк булмаска тиеш. Күрсәтелгән затларга акчалата түләү күләме һәм төрләре, шулай ук башка түләүләр күләме һәм төрләре Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары белән билгеләнә.»;

л) 15 өлештә «Үзләре кәргән комиссиянең вәкаләтләре тәмамлануга бәйле рәвештә вәкаләтләр чоры тәмамланган, өлеге комиссиянең яңа составы әгъзалары итеп билгеләнмәгән һәм пенсия яшенә житкән яисә тиешле вазыйфа буенча вәкаләтләр башкарган чорда хезмәткә сәләтен югалткан Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе Рәисе, Рәис урынбасары, секретаре дөүләт вазыйфаларын биләгән затларга, муниципаль берәмлекләренең даими нигездә эшләүче һәм юридик зат булып санала торган сайлау комиссияләренең хәлиткеч тавыш хокукына ия булган, бу комиссияләрдә даими нигездә (штатта) эшләүче әгъзаларына» сүзләрен «Үзләре кәргән Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе вәкаләтләре чоры тәмамлануга бәйле рәвештә вәкаләтләр чоры тәмамланган өлеге комиссиянең Рәисе, Рәис урынбасары, секретаре дөүләт вазыйфаларын биләгән, өлеге комиссиянең яңа составы әгъзалары итеп билгеләп куелмаган һәм пенсия яшенә житкән яисә тиешле вазыйфа буенча вәкаләтләр башкарган чорда хезмәткә сәләтен югалткан затларга» сүзләренә алмаштырырга, «, муниципаль берәмлекләр уставларында һәм жирле үзидарә органнарының башка норматив хокукый актларында» сүзләрен төшереп калдырырга;

м) 19 өлештә:

4 пунктны түбөндәге редакциядә бөян итәргә:

«4) тиешле комиссиянең, машина тарафыннан укыла торган чыганаclarдагы документларны һәм материалларны да кертәп, турыдан-туры сайлауларга бәйле документлары һәм материаллары (шул исәптән сайлаучылар исемлекләре, электрон рәвештә төзелгән исемлекләрне дә кертәп, үзенең булу урыны буенча сайлаучылар исемлегенә кертү турында гаризалар биргән сайлаучылар хакындагы белешмәләр, имза кәгазьләре, кандидатларның, сайлау берләшмәләренең финанс хисаплары, бюллетеньнәр) белән танышырга һәм шушы документларның, материалларның (бюллетеньнәрдән, сайлаучылар исемлекләреннән, шул исәптән электрон рәвештә төзелгәннәреннән дә, имза кәгазьләреннән, федераль законда билгеләнгән төр типтә конфиденциаль мәгълүматны тәшкил итә торган мәгълүматка кертелгән башка документлардан һәм материаллардан тыш) күчәрмәләрен алырга, бу күчәрмәләрне раслауны таләп итәргә хокуклы.»;

түбөндөгө эчтөлөккө 4¹ пункт өстөргө:

«4¹) түбөнгөрөк комиссиянең өлеге өлөшнөң 4 пунктында күрсөтелгөн документлары һәм материаллары белән танышырга һәм шушы документларның, материалларның (бюллетеньнөрдөн, сайлаучылар исемлеклөрөннөн, шул исәптән электрон рәвештә төзелгәннөрөннөн дә, имза кәгазьлөрөннөн, федераль законда билгеләнгән тәртиптә конфиденциаль мәгълүматны тәшкит итә торган мәгълүматка кертелгән башка документлардан һәм материаллардан тыш) күчөрмөлөрөн алырга, бу күчөрмөлөрне раслауны таләп итөргө хокукы;»;

5 пунктта «исемлекләре» сүзеннән соң «, шул исәптән электрон рәвештә төзелгәннөре,» сүзлөрөн өстөргө;

11) 20 статьяда:

а) 1 өлөшнө түбөндөгө редакциядә бөян итөргө:

«1. Бердәм сайлау округы күрсөткөн кандидат, кандидатлар исемлеген күрсөткөн сайлау берләшмәсе, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына сайлаулар үткөрөлгөндө, тиешенчө кандидатны, кандидатлар исемлеген теркөү өчен Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясенә документларны биргән көннән алып Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясенәң киңәш бирү тавышы хокукына ия булган бер әгъзасын билгеләп куярга хокукы.»;

б) түбөндөгө эчтөлөккө 2¹ өлөш өстөргө:

«2¹. Бер үк зат киңәш бирү тавышы хокукына ия комиссия әгъзасы итеп бер генә комиссиягә һәм бары тик бер кандидат, бер сайлау берләшмәсе тарафыннан гына билгеләп куела ала.»;

в) 3 өлөшнө түбөндөгө редакциядә бөян итөргө:

«3. Әлеге статьяның 1 һәм 2¹ өлөшлөрө нигезендә билгеләп куелган киңәш бирү тавышы хокукына ия комиссия әгъзасы түбөндөгелөргө хокуксыз була:

1) тавыш бирү йомгаклары турында, сайлаулар нәтижәләре турында беркетмә төзөргө;

2) тиешле комиссия компетенциясенә кертелгән мәсьәлә буенча карар кабул иткөндө тавыш бирүдә катнашырга һәм комиссия карарларына имза салырга;

3) административ хокук бозулар турында беркетмөлөр төзөргө.

Әлеге өлөшнөң нигезләмәләре киңәш бирү тавышы хокукына ия комиссия әгъзасының үзе билгеләп куелган комиссиянең хәлиткеч тавыш хокукына ия әгъзалары тарафыннан өлеге өлөштә күрсөтелгән гамәллөр башкарылганда катнашуын кире кагу өчен нигез була алмый.»;

г) түбөндөгө эчтөлөккө 3¹ өлөш өстөргө:

«3¹. Киңәш бирү тавышы хокукына ия комиссия әгъзасы өлеге Кодексның 18 статьясындагы 19 өлөшенең 1 – 4, 6 пунктларында каралган сайлаулар өзерләү һәм үткөрү мәсьәләләре буенча хәлиткеч тавыш хокукына ия комиссия әгъзасының хокукларына ия була.»;

д) 4 өлөшнө түбөндөгө редакциядә бөян итөргө:

«4. Киңәш бирү тавышы хокукына ия комиссияләр әгъзаларының вәкаләтләре чоры тиешле сайлаулар нәтижәләре рәсми басылып чыккан көндө туктатыла.»;

е) 5 өлөшнө түбөндөгө редакциядө бөян итэргө:

«5. Эгөр кандидатка аны теркөүдөн, ө сайлау берлөшмөсөнө кандидатлар исемлеген теркөүдөн баш тартылса, йө кандидатны, кандидатлар исемлеген теркөү бетерелсө яисө кире кагылса, йө кандидат, кандидатлар исемлеге башка сөбөплөр белән вакытыннан алда төшөп калса, мондый кандидат тарафыннан, мондый кандидатлар исемлеген күрсөткөн сайлау берлөшмөсө тарафыннан билгеләп куелган сайлау комиссиясенөң киңөш бирү тавышы хокукына ия өгъзаларының вөкалөтлөрө тиешенчө теркөүдөн баш тартылган, теркөү бетерелгән яисө кире кагылган көннөн туктатыла, өгөр теркөүдөн баш тарту турындагы карар буенча судка шикаять бирелсө, теркөүдөн баш тартуның законлы булуы турында суд карары үз көченө кергән көннөн йө кандидат, кандидатлар исемлеге башка сөбөплөр белән төшөп калган көннөн туктатыла.»;

ж) 9 өлөшнө үз көчен югалткан дип танырга;

12) 21 статьяның 1 өлөшөндө «югарырак комиссиялөр өгъзалары» сүзлөрөн «югарырак комиссиялөрнөң хөлиткөч тавыш хокукына ия өгъзалары» сүзлөрөнө алмаштырырга;

13) 22 статьяда:

а) 3¹ өлөштө:

«Участок комиссиялөрөнө» сүзлөрөннөн соң «һәм территория комиссиялөрөнө» сүзлөрөн, «тиешле территориаль комиссиягө» сүзлөрөннөн соң «округ комиссиялөрөнө күзөтүчелөр билгеләп куйганнары – билгеләп куелган күзөтүчелөр исемлеген округ комиссиясенө» сүзлөрөн өстөргө;

«муниципаль берәмлекнөң тиешле сайлау комиссиясенө» сүзлөрөн «жирлө үзидарө органнарына сайлаулар әзерлөүнө һәм үткөрүнө оештыручы комиссиягө» сүзлөрөнө алмаштырырга;

б) 5 өлөштө «комиссиягө тавыш бирү бинасында күзөтүнө чират буенча башкарырга хокуклы иң күбө ике күзөтүчө (берничө көн дөвамында тавыш бирү турында өлеге Кодексның 75¹ статьясындагы 1 яисө 2 өлөшөндө каралган карар кабул ителгән очракта – һөр тавыш бирү көненө иң күбө ике күзөтүчө исөбөन्नөн)» сүзлөрөн «участок комиссиясенө, территория комиссиясенө һәм округ комиссиясенө тавыш бирү бинасында, тавыш бирү йомгаклары турында беркетмөлөрнө кабул итү, өлеге беркетмөлөрдөгө күрсөткөчлөрнө кушу һәм тиешле территориядө тавыш бирү йомгаклары хакындагы беркетмө төзү бинасында күзөтүнө чират буенча башкарырга хокуклы иң күбө өч күзөтүчө (өлеге Кодексның 75¹ статьясындагы 1 яисө 2 өлөшөндө каралган берничө көн дөвамында тавыш бирү турындагы карар кабул ителгән очракта – һөр тавыш бирү көненө иң күбө өч күзөтүчө исөбөन्नөн)» сүзлөрөнө алмаштырырга, «Участок комиссиясенө» сүзлөрөннөн соң «, территория комиссиясенө һәм округ комиссиясенө» сүзлөрөн өстөргө;

в) 6 өлөшнөң 1 пунктында «исемлеклөрө» сүзөннөн соң «шул исөптөн электрон рөвештө төзелгәннөрө» сүзлөрөн өстөргө;

14) 27 статьяда:

а) 3 өлештә беренче жөмлөгә «(өлеге статьяның 3⁴ өлешендә билгеләнгән очрақлардан тыш)» сүзләрен өстәргә, икенче жөмлөнә түбәндөгә редакциядә бөян итәргә: «Әлеге статьяның 2 өлешендөгә 2 пункты бозылган очрақта, сайлау участокларының исемлеге һәм аларның чикләре аларны төзү өчен каралган тәртиптә мәжбүри төгәлләштерелергә тиеш.»;

б) 3¹ өлештә:

2 пунктта «(50гә кадәр һәм аннан да кимрәк)» сүзләрен «(100гә кадәр һәм аннан да кимрәк) йә артуы (3000нән күбрәк)» сүзләренә алмаштырырга;

3 пунктта «максималь» сүзен төшереп калдырырга;

4 пунктта «максималь» сүзен һәм «өч меңгә кадәр» сүзләрен төшереп калдырырга, «(шулай ук өлеге статьяның 3⁴ өлешендә каралган очрақта)» сүзләрен өстәргә;

в) 3² өлештә икенче жөмлөнә төшереп калдырырга;

г) түбәндөгә эчтәлекле 3⁴ өлеш өстәргә:

«3⁴. Казан шәһәрәндә, сайлаучылар саны 500 000нән артык булган шәһәр округында, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе белән килештереп һәм алга таба Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе белән килештереп, сайлаучылар саны 3000нән артык булган сайлау участкалары төзү (сайлау участкалары исемлеген һәм аларның чикләрен төгәлләштерү) рөхсәт ителә. Бу чакта сайлаучылар өчен иң уңайлы шартларны булдыру тәмин ителергә тиеш.»;

д) 4 өлештә «(муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе)» сүзләрен төшереп калдырырга;

е) 5 өлештә «(муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе)» сүзләрен төшереп калдырырга;

15) 28 статьяда:

а) 4 өлештә «айга кимендә бер тапкыр» сүзләреннән соң «Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә һәм (яисә)» сүзләрен өстәргә;

б) түбәндөгә эчтәлекле 8¹ өлеш өстәргә:

«8¹. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә өлеге статьяның 4 өлешендә күрсәтелгән белешмәләренә Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә тапшыру тәртибе, федераль башкарма хакимиятнең эчке эшләр өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү, гамәлгә ашыру һәм норматив-хокукий җайга салу функцияләрен башкаручы органы белән килештереп, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.»;

16) 29 статьяда:

а) 7 өлештә «(муниципаль берәмлекләренәң сайлау комиссияләренә)» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 10 өлештә «, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен төшереп калдырырга;

в) 12 өлештө «, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенен» сүзләрән төшереп калдырырга;

г) 13 өлештө «, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрән төшереп калдырырга;

д) түбәндәгә эчтәлекле 15¹ өлеш өстәргә:

«15¹. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә сайлаучылар исемлеге, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе билгеләгән таләпләрне исәпкә алып, Татарстан Республикасы Президентын, Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутатларын, жирле үзидарә органнарына сайлауларны үткәргәндә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда электрон рәвештә төзелергә, төгәлләштерелергә һәм кулланылырга мөмкин.

Сайлаучылар исемлеге электрон рәвештә төзелгән, төгәлләштерелгән һәм кулланылган очракта, аның күчәрмәсе тавыш бирү вакыты тәмамланганнан соң ук (тавыш бирүнең соңгы көнендә) сайлаучылар исемлеген кәгазьдә чыгару юлы белән әзерләнә һәм участок комиссиясе рәисе, секретаре имзалары һәм участок комиссиясе мөһере белән таныклана. Әлеге күчәрмә үзенә юридик көч буенча электрон рәвештәгә сайлаучылар исемлегенә тиндәш була. Күрсәтелгән күчәрмәне саклау «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон, әлеге Кодекс нигезендә сайлау документларын саклауга карата билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.»;

17) 34 статьяның 9 өлешендәгә икенче абзацына түбәндәгә эчтәлекле жөмлө өстәргә: «Бу чакта әлеге срокның тәмамлану вакыты булып жирле вакыт буенча 18 сәгать санала.»;

18) 39 статьяда:

а) 1 өлешнең 1 пунктында «салым түләүченең идентификация номеры (булган очракта),» сүзләрәннән соң «индивидуаль шәхси сәхетның иминият номеры,» сүзләрән өстәргә;

б) 2 өлешнең 4 пунктында «кандидатныкы булган мөлкәте турында,» сүзләрәннән соң «сәхетлары,» сүзен өстәргә;

в) 3 өлешнең 2 пунктында «, акцияләр» сүзен төшереп калдырырга, «пайлар») сүзеннән соң «, цифрлы финанс активлары, цифрлы валюта» сүзләрән өстәргә;

19) 40 статьяда:

а) 1 өлештә «салым түләүченең идентификация номеры (булган очракта),» сүзләрәннән соң «индивидуаль шәхси сәхетның иминият номеры,» сүзләрән өстәргә;

б) 3 өлешнең 3 пунктында «(шул исәптән уртақ миләктәгә) мөлкәте турында,» сүзләрәннән соң «сәхетлары,» сүзен өстәргә;

20) 44 статьяның 6¹ өлешендө «Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенен закон чыгару (вәкиллеке) органы» сүзләрән «Россия Федерациясе субъектының закон чыгару органы» сүзләрәнә алмаштырырга;

21) 45 статьяның 6 өлешендө:

- а) «соңга калмыйча» сүзләрәннән соң «жирле вакыт белән» сүзләрән өстөргә;
- б) түбөндөгә эчтәлекле абзац өстөргә:

«Законда билгеләнгән срокта кандидатлар исемлеген теркөү өчен каралган документларның берсе дә тапшырылмаган очракта, тиешле сайлау комиссиясе сайлау берләшмәсе тарафыннан күрсәтелгән кандидатлар исемлегенә кертелгән кандидатларны кандидат статусын югалткан дип тану турында карар кабул итә. Кандидат теркөлү узганчы әлегә Кодексның 53 статьясындагы 1, 2, 4 яисә 5 өлешләрәндә каралган очраklar барлыкка килгәндә, ул вафат булган очракта йә законда билгеләнгән срокта кандидатны теркөү өчен тапшырырга кирәкле булган, законда каралган документларның берсе дә тапшырылмаган очракта, тиешле сайлау комиссиясе турыдан-туры күрсәтелгән кандидатны кандидат статусын югалткан дип тану хакында карар кабул итә.»;

22) 46 статьяда:

- а) 4 өлешне түбөндөгә редакциядә бөян итөргә:

«4. Сайлау комиссиясе әлегә Кодексның 39 – 42 статьялары нигезендә тапшырыла торган кандидатлар турындагы белешмәләрнен, шулай ук Татарстан Республикасы Президенты вазыйфасына кандидат тарафыннан тапшырыла торган Россия Федерациясе сенаторы вәкаләтләрән бирү өчен кандидатуралар хакындагы белешмәләрнен дәрәслеген тикшерү, әлегә Кодексның 39 статьясындагы 5 өлешендә, 40 статьясындагы 3³ өлешендә, 41 статьясындагы 1³ өлешендә һәм 42 статьясындагы 2² өлешендә каралган таләпләрнен үтәлешен тикшерү өчен, шул исәптән күрсәтмә белән, тиешле органнарға, учреждениеләргә һәм оешмаларға мөрәжәгать итә, алар әлегә Кодексның 39 – 42 статьялары нигезендә тапшырыла торган белешмәләрне, шулай ук Россия Федерациясе сенаторы вәкаләтләрән бирү өчен кандидатуралар турындагы белешмәләрне тикшерү нәтижәләре турында – 10 көн эчендә, ө әлегә Кодексның 39 статьясындагы 2 өлешенен 4 пункты, 40 статьясындагы 3 өлешенен 3 пункты (әлегә Кодексның 39 статьясындагы 2 өлешенен 4 пункты таләпләрән үтәү өлешендә әлегә Кодексның 41 статьясындагы 1 өлешенен 2 пункты, 42 статьясындагы 2 өлешенен 2 пункты) нигезендә тапшырыла торган белешмәләрне тикшерү һәм әлегә Кодексның 39 статьясындагы 5 өлешендә, 40 статьясындагы 3³ өлешендә, 41 статьясындагы 1³ өлешендә һәм 42 статьясындагы 2² өлешендә каралган таләпләрнен үтәлешен тикшерү нәтижәләре хакында 20 көн эчендә хәбәр итөргә тиеш. Сайлау комиссиясе тавыш бирү көненә кадәр 10 һәм аннан да азрак көн кала мөрәжәгать итсә, тиешле органнар, учреждениеләр һәм оешмалар тикшерү нәтижәләре турында сайлау комиссиясе билгеләгән срокта хәбәр итөргә тиеш. Кандидатлар турында белешмәләрнен дәрәслеген тикшерү бердәм ведомствоара электрон хезмәттәшлек системасын һәм (яисә) «Сайлаулар» ДАСны кулланып гамәлгә ашырылса, мондый күрсәтмә

жибәрелмәскә мөмкин, бу чакта мондый тикшерү нәтижәләре тиешле органның (учреждениенен, оешманың) көчәйтелгән квалификацияле электрон имзасы белән имзаланырга тиеш.»;

б) түбәндәге эчтәлекле 4⁸ өлеш өстөргә:

«4⁸. Кандидатның чит ил агенты функцияләрен башкаручы физик зат йә чит ил агенты функцияләрен башкаручы зат белән аффилиацияләнгән кандидат булуы турындагы белешмәләрне тикшергәндә, сайлау комиссиясе федераль башкарма хакимиятнең коммерциягә карамаган оешмаларны теркәү өлкәсендә дөүләт сәясәтен эшләү, гамәлгә ашыру һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен башкаручы органына мөрәжәгать итә. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә федераль башкарма хакимиятнең коммерциягә карамаган оешмаларны теркәү өлкәсендә дөүләт сәясәтен эшләү, гамәлгә ашыру һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен башкаручы органы тикшерү нәтижәләре турында сайлау комиссиясенә – 10 көн эчендә, ә сайлау комиссиясенен күрсәтмәсе тавыш бирү көненә кадәр 10 һәм аннан да азрак көн кала кергәндә, сайлау комиссиясе билгеләгән срокта хәбәр итөргә тиеш.»;

в) 16 өлешнең 9 пункттында «Россия Федерациясе субъекты дөүләт хакимиятенең закон чыгару (вәкиллеке) органы» сүзләрен «Россия Федерациясе субъектының закон чыгару органы» сүзләренә алмаштырырга;

23) 58 статьяга түбәндәге эчтәлекле 10⁴ өлеш өстөргә:

«10⁴. Агитация материалында чит ил агенты функцияләрен башкаручы физик затлар исемлегенә кертелгән физик затның яисә чит ил агенты функцияләрен башкаручы чит ил массакүләм мәгълүмат чаралары реестрына үзе турында мәгълүмат кертелгән физик затның сүзләре файдаланылган очракта, бу сүзләр хакында алар шушы физик зат тарафыннан әйтелгән дигән мәгълүмат булырга тиеш. Әлеге мәгълүмат ачыктан-ачык күренеп торырга (аңлаешлы ишетелергә) һәм агитация материалы мөйданының (күләменен) кимендә 15 процентын биләргә тиеш. Агитация материалында мондый сүзләр кулланылган очракта, кандидат, сайлау берләшмәсе, агитация материалын билгеләнгән тәртиптә телерадиотапшырулар оешмасына, вакытлы матбугат басмасы редакциясенә, комиссиягә тапшырганда, чит ил агенты функцияләрен башкаручы физик затлар исемлегенә кертелгән кайсы физик затның яисә чит ил агенты функцияләрен башкаручы чит ил массакүләм мәгълүмат чаралары реестрына үзе турында мәгълүмат кертелгән кайсы физик затның нинди сүзләре агитация материалында кулланылганы хакында мәгълүмат бирә.»;

24) 60 статьяда:

а) 4 өлештә «матбугат мөйданы бирергә» сүзләреннән соң «, «Интернет» челтәре басмаларында агитация материалларын урнаштыру хезмәтләре күрсәтергә» сүзләрен өстөргә;

б) түбөндөгө эчтөлөклө 11¹ өлөш өстөргө:

«11¹. Телерадиотапшырулар оешмалары каналларында, вакытлы матбугат басмаларында урнаштыру өчен билгеленгән агитация материалының күчөрмөсө, агитация материалы күрсөтөлгөн оешмага, вакытлы матбугат басмасы редакциясенө жибөрөлгөннөн (тапшырылганнан) соң һәм ул таратыла башлаганчы, теркөлгөн кандидат, сайлау берлөшмөсө тарафыннан тиешле агитация материалында кайсы кандидатның (кандидатларның) сурөте файдаланылу (агитация материалында кандидат (кандидатлар) сурөтлөрө файдаланылган очракта) турындагы мөгълүмат белән бергө тиешле сайлау комиссиясенө тапшырыла.»;

25) 62 статьяда:

а) 4 өлөштө «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

б) 6 өлөштө «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

в) 12 өлөшкө түбөндөгө эчтөлөклө яңа дүртенче жөмлө өстөргө: «Әлеге Кодексның 58 статьясындагы 10⁴ өлөшөндө күрсөтөлгөн сүзлөр файдаланылган, вакытлы матбугат басмаларында урнаштырыла торган агитация материалларында әлеге Кодексның 58 статьясындагы 10⁴ өлөшө нигезендө бу хакта мөгълүмат урнаштырылырга тиеш.»;

26) 63 статьяда:

а) 3 өлөштө «Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына сайлауларны уздырганда – территория комиссиясе тарафыннан, ә муниципаль сайлауларны уздырганда муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе тарафыннан» сүзлөрөн «территория комиссиясе тарафыннан» сүзлөрөнө алмаштырырга;

б) 4 өлөштө «Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына сайлауларны уздырганда – территория комиссиясенө, ә муниципаль сайлауларны уздырганда муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенө бина бирү факты, аның бирелү шартлары турында, шулай ук агитация чоры дәвамында бу бинаның башка теркөлгөн кандидатларга, сайлау берлөшмөлөрөнө бирелергө мөмкин булуы турында язма рәвештө хәбәр итөргө тиешләр» сүзлөрөн «территория комиссиясенө бина бирү факты, аны бирү шартлары турында, шулай ук агитация чоры дәвамында бу бинаның башка теркөлгөн кандидатларга, сайлау берлөшмөлөрөнө кайчан бирелергө мөмкин булуы турында язма рәвештө хәбәр итөргө тиешләр» сүзлөрөнө алмаштырырга;

27) 64 статьяда:

а) 3 өлөштө «әлеге Кодексның 58 статьясындагы 10³ өлөшө нигезендө бу хакта мөгълүмат булырга тиеш» сүзлөрөн «, шулай ук әлеге Кодексның 58 статьясындагы 10⁴ өлөшөндө күрсөтөлгөн сүзлөр файдаланылган агитация материалларында әлеге Кодексның 58 статьясындагы 10³ һәм 10⁴ өлөшлөрө нигезендө бу хакта мөгълүмат булырга тиеш» сүзлөрөнө алмаштырырга;

б) 7 өлештә «10 һәм 10^3 өлешләрәндә» сүзләрен «10, 10^3 һәм 10^4 өлешләрәндә» сүзләренә алмаштырырга;

28) 66 статьяда:

а) 2 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 10 өлештә «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

29) 72 статьяда:

а) 1 өлешнең 3 пунктында «муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре» сүзләрен «жирле үзидарә органнарына сайлаулар буенча территория комиссияләре» сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 өлешнең икенче жәмләсендә «белгечләрне» сүзеннән соң «комиссияләр билгеләгән срокка, әмма алты айдан да күбрәккә түгел,» сүзләрен өстәргә, өченче жәмләне төшереп калдырырга;

в) 5 өлешнең 2 пунктында «, шул исәптән акцияләре» сүзләрен төшереп калдырырга, «башкача катнашуы турында,» сүзләреннән соң «цифрлы финанс активлары, цифрлы валюта,» сүзләрен өстәргә;

30) 75 статьяда:

а) 6 өлешнең 1 пункттын түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«1) фамилиясе, исеме, атасының исеме. Әгәр ике һәм аннан күбрәк кандидатның фамилиясе, исеме һәм аталарының исеме тулысынча туры килсә, кандидатлар турындагы белешмәләр бюллетеньгә кандидатларның туган көннәре буенча урнаштырыла (беренче булып өлкәнрәк кандидат хакында белешмәләр күрсәтелә). Әгәр кандидат сайлау кампаниясе чорында йә сайлауларны билгеләү турында карар рәсми басылып чыккан (бастырып чыгарылган) көнгә кадәр бер ел дәвамында фамилиясен, яисә исемен, яисә атасының исемен үзгәрткән булса, бюллетеньдә шулай ук аның элеккеге фамилиясе, яисә исеме, яисә атасының исеме күрсәтелә;»;

б) 16 өлештә «гаризалар биргән» сүзләреннән соң «йә вахта ысулы белән эшләүче һәм әлегә Кодексның 29 статьясындагы 17 өлеше нигезендә сайлаучылар исемлегенә керү хокукына ия булган» сүзләрен өстәргә;

31) 75¹ статьяда:

а) 2 өлештә «референдумнарда» сүзеннән соң «, шул исәптән Татарстан Республикасы чикләрендә дә,» сүзләрен өстәргә;

б) 5 өлештә «референдумнарда» сүзеннән соң «, шул исәптән Татарстан Республикасы чикләрендә дә,» сүзләрен өстәргә;

в) 6 өлешне түбөндөгө редакциядө бөян итөргө:

«6. Тавыш бирүне үткөрү турында карар өлеге статья нигезендө кабул ителгөн очракта, өлеге Кодексның 76¹ статьясындагы 1, 15 һәм 16 өлешлөрендө каралган вакытыннан алда тавыш бирү, өлеге Кодексның 77 статьясындагы 18 өлешендө каралган тавыш бирү бинасыннан читтө тавыш бирү үткөрөлми.»;

32) 76 статьяда:

а) 9 өлешкө түбөндөгө эчтөлөклө яңа өченче жөмлө өстөргө: «Сайлауларны оештыручы комиссиянең тиешле карары нигезендө граждан паспортының яисө граждан паспортын алмаштыручы документның сериясе һәм номеры сайлаучылар исемлеген төзөгөндө өлеге исемлеккө «Сайлаулар» ДАСтан файдаланып кертелергө мөмкин.», түбөндөгө эчтөлөклө жөмлө өстөргө: «Сайлаучылар исемлеге электрон рөвештө төзелгөн очракта, Россия Федерациясе Үзөк сайлау комиссиясе билгелөгөн талөплөрне исөпкө алып, Татарстан Республикасы дөүлөт хакимияте органнарына һәм жирле үзидарө органнарына сайлауларны үткөргөндө Татарстан Республикасы Үзөк сайлау комиссиясе тарафыннан билгелөнгөн тәртиптө электрон график имзаны куллану рөхсөт ителө.»;

б) 15 өлешне түбөндөгө редакциядө бөян итөргө:

«15. Участок комиссиясе өгъзасы, күзөтүче һәм башка затлар Россия Федерациясенөң сайлаулар һәм референдумнар турындагы законнарын бозса, участок комиссиясе өгъзасы комиссия эшендө катнашудан шунда ук читлөштерелө, ө күзөтүче һәм башка затлар тавыш бирү бинасыннан (тавыш бирү йомгаклары хакындагы беркетмөлөрне кабул итү, бу беркетмөлөрнең күрсөткөчлөрөн кушу һәм тиешле территориядө тавыш бирү йомгаклары турында беркетмө төзү гамөлгө ашырыла торган бинадан) чыгарыла. Участок комиссиясе өгъзасын шушы комиссия эшендө катнашудан читлөштерү, күзөтүчене яисө башка затны тавыш бирү бинасыннан (тавыш бирү йомгаклары хакындагы беркетмөлөрне кабул итү, бу беркетмөлөрнең күрсөткөчлөрөн кушу һәм тиешле территориядө тавыш бирү йомгаклары турында беркетмө төзү гамөлгө ашырыла торган бинадан) чыгару хакындагы карар суд тарафыннан участок комиссиясенөң (башка комиссиянең) урнашу урыны буенча кабул ителө. Тиешле суд карарын үтөүне хокук саклау органнары тәэмин итө. Хокук саклау органнары шулай ук федераль законнар нигезендө тавыш бирү бинасында һәм сайлау участогы территориясендө гражданнар иминлеген һәм жөмөгать тәртибен тәэмин итө.»;

в) 16¹ өлештө «, шулай ук дистанцион электрон тавыш бирү юлы белән» сүзлөрөн төшереп калдырырга;

33) 76¹ статьяда:

а) 1 өлештө «муниципаль берөмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

б) 4 өлештө «Муниципаль берөмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «Территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

в) 6 өлештө «муниципаль берөмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

г) 7 өлештә:

«муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенен» сүзләрен «территория комиссиясенен» сүзләренә алмаштырырга;

«киңәш бирү тавышы хокукына ия комиссия әгъзалары,» сүзләрен төшереп калдырырга;

д) 8 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

е) 9 өлештә «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

ж) 10 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

з) 11 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

и) 12 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

34) түбәндәге эчтөлөклә 76² статья өстөргә:

«76² статья. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү

1. Сайлаулар үткөрелгәндә тиешле сайлау комиссиясе карары белән дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү үткөрелергә мөмкин. Әлеге карарда дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү сроклары, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү өчен кулланыла торган дәүләт мәгълүмат системалары, шулай ук сайлаучының дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу хокукын бирү шартлары билгеләнергә тиеш.

2. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә, федераль дәүләт хакимияте органнарына сайлауларда һәм (яисә) Россия Федерациясе референдумында тавыш бирү көннәре Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларда һәм (яисә) Татарстан Республикасы референдумында, жирле референдумда тавыш бирү көннәре белән туры килгән очракта, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү хакындагы карар, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тәкъдимен исәпкә алып, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан кабул ителә.

3. Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына сайлауларда дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү турындагы карар, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе белән килештереп, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан (жирле үзидарә органнарына сайлауларда жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясе тәкъдиме буенча) кабул ителә.

4. Федераль дәүләт хакимияте органнарына сайлауларда һәм (яисә) Россия Федерациясе референдумында элекрәк кулланылган региональ (республика) дәүләт мәгълүмат системасыннан файдаланып дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне

үткөрү турында карар кабул ителгән очракта, килештерү таләп ителми, бу чакта Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе кабул ителгән карар турында Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә хәбәр итә.

5. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү сертификация үткән һәм Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү таләпләренә туры килгән «Сайлаулар» ДАСны, шулай ук башка дөүләт мәгълүмат системаларын, шул исәптән региональ (республика) дөүләт мәгълүмат системаларын, кулланып үткөрелә.

6. Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларда дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү өчен федераль һәм (яисә) региональ (республика) дөүләт мәгълүмат системалары кулланылырга мөмкин.

7. «Россия Федерациясе гражданнының сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә, федераль дөүләт хакимияте органнарына сайлауларда һәм (яисә) Россия Федерациясе референдумында тавыш бирү көннәре Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларда һәм (яисә) Татарстан Республикасы референдумында, жирле референдумда тавыш бирү көннәре белән туры килгән очракта, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибе, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе төкәдимен исәпкә алып, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

8. «Россия Федерациясе гражданнының сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларны федераль дөүләт мәгълүмат системаларын кулланып үткәргәндә, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибе Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

9. Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларны региональ (республика) дөүләт мәгълүмат системасын кулланып үткәргәндә, әлеге статьяның 10 өлешендә каралган таләпләргә исәпкә алган дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибе Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

10. Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү таләпләрен исәпкә алган дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибенә түбәндәгеләр керергә тиеш:

1) дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу турында гариза бирү һәм аны кире алу, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашучылар исемлеген төзү һәм куллану тәртибе һәм сроклары йә дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә мондый гариза бирмичә генә катнашу шартлары һәм дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашканның исемлеген төзү һәм куллану тәртибе;

2) сайлаучының белешмәләрен тикшерүне һәм сайлаучылар регистры белешмәләре белән чагыштыруны күздә тоткан дистанцион рәвештә электрон

тавыш бирүдө катнашу өчен сайлаучыны аутентификацияләү һәм идентификацияләү тәртибе;

3) сайлаучының дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдө катнашу тәртибе;

4) дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне оештырганда, гамәлгә ашырганда һәм, мондый тавыш бирү үзенчәлекләрен исәпкә алып, аның йомгакларын билгеләгәндә күзөтү мөмкинлеген тәэмин итү тәртибе, шулай ук күзөтүчеләрне билгеләп кую тәртибе;

5) дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү йомгакларын билгеләү һәм сайлаулар нәтижеләрен билгеләгәндә аларны исәпкә алу тәртибе.

11. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдө катнашучылар исемлегенә кертелгән сайлаучы тиешле сайлаучылар исемлегеннән төшереп калдырыла.

12. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдө катнашу өчен сайлаучы дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибендә билгеләнгән «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөрөндөгә махсус порталга (шул исәптән махсус мобиль кушымтадан файдаланып) мөрәҗәгать итә һәм аутентификация һәм идентификация, шулай ук шөхесне таныклау процедураларын уза, шуннан соң ул дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдән файдалана ала.

13. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү барышында анонимлаштыру процедурасы башкарыла, ул төмамланганнан соң, электрон бюллетеньгә күчү башкарыла һәм, кирәкле мәгълүмат, аны тутыру тәртибе белән танышканнан соң, хуплаган позициягә туры килә торган квадратта электрон рәвештә тамга кую юлы белән ихтыяр белдерү мөмкинлеге бирелә. Сайлаучы ихтыяр белдерүне башкарганнан соң, ихтыяр белдерүне үзгөртү (кабат ихтыяр белдерү) рөхсәт ителми. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдән файдаланган сайлаучы сайлау участогында бюллетень алырга хокуксыз. Мондый сайлаучы дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибендә билгеләнгән очракларда турыдан-туры тавыш бирү бинасында яисә башка бинада дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдө катнашу өчен техник чаралардан файдаланырга мөмкин.

14. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү үткөрелгәндә ихтыяр белдерүнең анонимлаштырылган нәтижеләре, аларны формалаштырган саен, кичектергесез рәвештә шифрлана һәм шифрланган рәвештә тиешле мәгълүмат базасындагы мәгълүмат блоклары чылбырында саклана. Ихтыяр белдерү нәтижеләрен шифрлау шифр ачкычын кулланып гамәлгә ашырыла. Ихтыяр белдерү нәтижеләрен шифр ачкычын кулланып уку мөмкин түгел. Тавыш бирү төмамланганнан соң ихтыяр белдерү нәтижеләрен уку шифрны ачу ачкычын кулланып башкарыла.

15. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү үткөрелгәндә сайлаучы тарафыннан ихтыяр белдерүне гамәлгә ашыру һәм сайлаучыларның, ихтыяр белдерүләренең саклана торган нәтижеләренең үзгөрмөвен һәм тавыш бирү яшеренлеген үтөүне исәпкә алып, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү йомгаклары турындагы белешмәләрне формалаштыру мөмкинлеге, шулай ук сайлаучының персонал белешмәләре һәм аның ихтыяр белдерү нәтижәсе арасында бәйләнеш билгели алмау тәэмин ителә.

16. Дистанцион электрон тавыш бирүне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимиятнең иминлекне тәмин итү өлкәсендәге органы һәм федераль башкарма хакимиятнең техник разведкаларга каршы тору һәм мәгълүматны техник яклау өлкәсендәге вәкаләтле органы тарафыннан аларның вәкаләтләре чикләрендә билгеләнгән дәүләт мәгълүмат системаларындагы мәгълүматны саклау турындагы таләпләрне үтәү тәмин ителергә тиеш.

17. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә дистанцион электрон тавыш бирүне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда «Сайлаулар» ДАСны, башка дәүләт мәгълүмат системаларын куллану, шулай ук сайлаучыларның персонал бөлешмәләрен эшкәрткәндә аларның хезмәттәшлеге бары тик сайлау хокукларын гамәлгә ашыру максатларында гына башкарыла.»;

35) 77 статьяда:

а) 6 өлештә «участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларына һәм» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 14 өлештә «комиссиянең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары,» сүзләрен төшереп калдырырга, «комиссиянең киңәш бирү тавышы хокукына ия булган кимендә ике әгъзасына, төрле кандидатлар, сайлау берләшмәләре, ижтимагый берләшмәләр, Россия Федерациясе Ижтимагый палатасы, Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасы тарафыннан билгеләп куелган күзәтүчеләргә» сүзләрен «төрле кандидатлар, сайлау берләшмәләре, ижтимагый берләшмәләр, Россия Федерациясе Ижтимагый палатасы, Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасы тарафыннан билгеләп куелган кимендә ике күзәтүчегә» сүзләренә алмаштырырга, «сайлау комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары,» сүзләрен төшереп калдырырга;

в) 17 өлештә «, участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары» сүзләрен төшереп калдырырга;

36) 78 статьяның 2 өлешендәге 5 пунктының дүртенче абзацында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

37) 79 статьяда:

а) 4 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 5¹ өлешнең 4 пунктында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 6 өлешнең бишенче абзацында «, ө участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары башкарылган санауның дәрәслегенә инанырга» сүзләрен төшереп калдырырга;

г) түбөндөгө эчтөлөккө 7¹ өлөш өстөргө:

«7¹. Сайлаучулар исемлеге электрон рөвөштө төзелгөн, төгөллөштөрөлгөн һәм кулланылган очракта, өлөгө статьяның 5 һәм 6 өлөшлөрөндө каралган күрсөткөчлөрнө кушу гамәллөрө мондый исемлек буенча автомат рөвөштө башкарыла.»;

д) 10 өлөштө «участок комиссиясенөң киңөш бирү тавышы хокукына ия өгъзалары,» сүзлөрөн төшөрөп калдырырга;

е) 11 өлөштө «да, киңөш бирү хокукына ия өгъзаларына да» сүзлөрөн төшөрөп калдырырга;

ж) 13 өлөштө «барлык бюллетеньнөр» сүзлөрөн «тиешле сайлау округы буенча тавыш бирү өчен барлык бюллетеньнөр» сүзлөрөнө алмаштырырга;

з) 16¹ өлөштө «Муниципаль берөмлекнең сайлау комиссиясе,» сүзлөрөн «Территория комиссиясе» сүзлөрөнө, «муниципаль берөмлекнең сайлау комиссиясе,» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

и) 21 өлөштө «, ө участок комиссиясенөң киңөш бирү тавышы хокукына ия өгъзалары башкарылган санауның дөрөслөгөнө ышанырга хокуклы» сүзлөрөн төшөрөп калдырырга;

к) 22 өлөштө «Участок комиссиясенөң киңөш бирү тавышы хокукына ия өгъзаларын һәм» сүзлөрөн төшөрөп калдырырга;

л) 23 өлөштө «да, шулай ук киңөш бирү тавышы хокукына ия өгъзалары да» сүзлөрөн «, күзөтүчөлөр» сүзөнө алмаштырырга;

м) 23¹ өлөшнең беренче абзацында «участок комиссиясенөң киңөш бирү тавышы хокукына ия өгъзалары,» сүзлөрөн төшөрөп калдырырга;

н) 30 өлөштө «участок комиссиясенөң киңөш бирү тавышы хокукына ия өгъзаларының, өлөгө Кодексның 21 статьясындагы 3 өлөшендө күрсөтелгөн башка затларның» сүзлөрөн «өлөгө Кодексның 21 статьясындагы 3 өлөшендө күрсөтелгөн затларның» сүзлөрөнө алмаштырырга;

о) 33 өлөштө «үзөнөң киңөш итү хокукына ия өгъзаларына, тавыш бирү йомгаклары турында участок комиссиясенөң элек расланган беркетмөсен төзөгөндө катнашкан башка затларга» сүзлөрөн «тавыш бирү йомгаклары турында участок комиссиясенөң элек расланган беркетмөсен төзөгөндө катнашкан затларга» сүзлөрөнө алмаштырырга;

38) 83 статьяның 2 өлөшендө «, шулай ук территориялөрөндө бердөн артык территория комиссиясе төзелгөн муниципаль берөмлеклөрнөң сайлау комиссиялөрөндө (граждани-хокукый шартнамөлөр нигезендө)» сүзлөрөн төшөрөп калдырырга;

39) 89 статьяга түбөндөгө эчтөлөккө 7 өлөш өстөргө:

«7. Тавыш бирү өлөгө Кодексның 47 статьясындагы 11 өлөшө нигезендө кичектерөлөп торган очракта, мондый кичектерөлөп торуга кадәр теркөлгөн кандидатның сайлау фонды акчаларын тотуның иң чик күлөмө, мондый кичектерөлөп торуга кадәр кандидатлар исемлеге теркөлгөн сайлау

берләшмәсенә сайлау фонды акчаларын тотуның иң чик күләме 20 процентка кадәр арттырылырга мөмкин.»;

40) 104³ статьяның 2 өлешен түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«2. «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә Россия Федерациясе субъектының иң югары вазыйфаи заты вазыйфасын биләгән һәм шул вазыйфасыннан Россия Федерациясе Президенты тарафыннан алынган Россия Федерациясе гражданы Россия Федерациясе Президентының аны вазыйфасыннан алу хакындагы указы үз көченә кәргән көннән алып санала торган биш ел дәвамында Татарстан Республикасы Президенты вазыйфасына кандидат итеп күрсәтелә алмый. Әлеге өлештә күрсәтелгән срок Татарстан Республикасы Президентын сайлаулар билгеләнгән көнгә кадәр тәмамланырга тиеш.»;

41) 104⁶ статьяга түбәндәгә эчтәлекле 5 өлеш өстәргә:

«5. Тавыш бирү әлеге Кодексның 47 статьясындагы 11 өлешә нигезендә кичектереләп торган очракта, мондый кичектереләп торуга кадәр теркәлгән кандидатның сайлау фонды акчаларын тотуның иң чик күләме 20 процентка кадәр арттырылырга мөмкин.»;

42) 106 статьяга түбәндәгә эчтәлекле 8 өлеш өстәргә:

«8. Тавыш бирү әлеге Кодексның 47 статьясындагы 11 өлешә нигезендә кичектереләп торган очракта, мондый кичектереләп торуга кадәр кандидатлар исемлегә теркәлгән сайлау берләшмәсенә сайлау фонды акчаларын тотуның иң чик күләме 20 процентка кадәр арттырылырга мөмкин.»;

43) 107 статьяның икенче абзацын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:
«территория (район, шәһәр, шәһәрдәге район) комиссиясе»;

44) 108 статьяны түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«108 статья. **Жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткәрүне оештырганда территория комиссиясе вәкаләтләре**

Жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткәрүне оештырганда территория комиссиясе:

- 1) жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткәрүне оештыра;
- 2) муниципаль берәмлек территориясендә Россия Федерациясе гражданнының сайлау хокуклары үтәләшен тикшереп тора;
- 3) муниципаль берәмлек территориясендә жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүгә һәм үткәрүгә, кирәкле матбугат продукциясен бастырып чыгаруга бәйлә чараларны гамәлгә ашыруны тәэмин итә;

4) муниципаль берәмлек территориясендә жирле үзидарә органнарына сайлауларны үткөргәндә сайлау алды агитациясе алып бару өчен эфир вакытын һәм матбугат майданын теркәлгән кандидатлар, сайлау берләшмәләре арасында бүлөп бирүнең бердәм тәртибе үтәләшен тәмин итү чараларын күрә;

5) муниципаль берәмлек территориясендә жирле үзидарә органнарына сайлауларны үткөргәндә тавыш бирү йомгакларын билгеләүнең, сайлауларның нәтижәләрен билгеләүнең бердәм тәртибе үтәләшен тәмин итү чараларын күрә;

6) муниципаль берәмлек территориясендә жирле үзидарә органнарына сайлауларны үткөргәндә тавыш бирү йомгакларын һәм сайлауларның нәтижәләрен бастырып чыгаруның бердәм тәртибе үтәләшен тәмин итү чараларын күрә;

7) муниципаль берәмлек территориясендә жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткөрүне финанслауны оештыру чараларын гамәлгә ашыра, жирле бюджеттан һәм (яисә) Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткөрүне финанс белән тәмин итүгә бүлөп бирелгән акчаларны бүлө, әлеге акчалардан максатчан файдалануны тикшереп тора;

8) түбәнгерәк комиссияләргә хокукый, ысулый, оештыру-техник ярдәм күрсәтә;

9) жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүгә һәм үткөрүгә бәйле мәсьәләләр буенча жирле үзидарә органнары хәбәрләрен тыңлый;

10) түбәнгерәк комиссияләрнең карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаятләрне (гаризаларны) карый һәм әлеге шикаятләр (гаризалар) буенча дәлилленгән карарлар кабул итә;

11) округ комиссияләрен төзи һәм аларның рәисләрен билгеләп куя;

12) округ комиссияләре төзелмәгән йә аларның вәкаләтләре билгеләнгән тәртиптә башка комиссияләргә йөкләнмәгән очракларда округ комиссияләре вәкаләтләрен башкара;

13) бермандатлы һәм (яисә) күпмандатлы сайлау округларының схемасын билгели һәм аны муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы каравына тәкъдим итә;

14) сайлау берләшмәләре тарафыннан күрсәтелгән кандидатлар исемлекләрен таныкый;

15) кандидатлар исемлекләрен, шулай ук бердәм сайлау округы буенча күрсәтелгән кандидатларны терки;

16) теркәлгән кандидатлар исемлекләрен бастырып чыгара (халыкка житкерә);

17) сайлау берләшмәләренең ышанычлы затларын, финанс мәсьәләләре буенча вәкаләтле вәкилләрен терки;

18) сайлау берләшмәләре тарафыннан күрсәтелгән кандидатлар исемлекләренә кертелгән теркәлгән кандидатларның кайсысы бердәм сайлау округы буенча муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы депутатлары итеп сайланганын билгели һәм аларга сайлану турында таныклыклар бирә;

19) муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы депутатлары итеп сайланган затларның исемлекләрен төзи һәм әлеге исемлекләренә, кирәкле документларны күрсәтелгән органга тапшыра;

20) жирле үзидарәнен вәкиллекле органы депутатларын, жирле үзидарәнен сайланулы органы әгъзаларын сайлауларның гомуми нәтижеләрен билгели һәм аларны рәсми бастырып чыгара;

21) «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон, башка федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, әлеге Кодекс, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлек уставы нигезендә бүтән вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.»;

45) 108¹ статьяда:

а) 1 өлештә «муниципаль берәмлекнең тиешле сайлау комиссиясе» сүзләрен «тиешле территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 3 өлешнең беренче абзацында «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

г) 5 өлештә:

беренче абзацта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

икенче абзацта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

46) 114 статьяның 10 өлешендә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

47) 115 статьяда:

а) 2 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 4 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

48) 116 статьяда:

а) 1 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 өлешнең беренче абзацында «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 3 өлешнең беренче абзацында «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

49) 117 статьяның 6 өлешендә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясендә» сүзләрен «территория комиссиясендә» сүзләренә алмаштырырга;

50) 118 статьяның 1 өлешендә «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

51) 119 статьяда:

- а) 1 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 2 өлештә «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

52) 120 статьяда:

- а) 1 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 2 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- в) 6 өлештә «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

53) 121 статьяда:

- а) 2 өлешнең беренче абзацында «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 3 өлешнең беренче абзацында «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- в) 4 өлештә «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

54) 122 статьяда:

- а) 3² өлештә «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 3³ өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

55) 123 статьяда:

- а) 1 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 2 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

56) 126 статьяның 1 өлешендә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

57) 127 статьяда:

- а) 1 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 2 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- в) 3 өлештә «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен

«Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

58) 128 статьяда:

а) 2 өлешнең беренче абзацында «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 өлешнең беренче абзацында «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 4 өлештә «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

59) 128¹ статьяда:

а) 2 өлештә «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 4 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

г) 5 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

д) 6 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

е) 7 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

ж) 13 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

60) 129 статьяда:

а) 1 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 4 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга.

2 статья

«Татарстан Республикасы референдумы турында» 2003 елның 9 августындагы 33-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законна (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2003, № 8; 2005, № 3 (I өлеш); 2008, № 6; 2010, № 10 (II өлеш); 2011, № 8 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2013, № 10; 2014, № 5; 2015, № 5; 2016, № 6 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2018, № 44 (I өлеш), № 83 (I өлеш); 2019, № 28 (I өлеш); 2020, № 4 (I өлеш); 2021, № 29 (I өлеш), № 93 (I өлеш) түбәндәге үзгөрешләрне кертергә:

1) 15¹ статьяда:

а) 1 пунктта «референдумда катнашучыларның гомеренә һәм (яисә) сәламәтлегенә куркыныч янаганда,» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 2 пунктта «Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясенә Татарстан Республикасы территориясендәге теләсә нинди референдумга кагылышлы дәлилләнгән тәкъдиме буенча» сүзләрен «Татарстан Республикасы территориясендәге теләсә нинди референдумнарга карата» сүзләренә алмаштырырга;

в) 3 пунктта «сайлау гамәлләрен» сүзләрен «референдум әзерләү һәм үткөрү гамәлләрен» сүзләренә алмаштырырга;

2) 22 статьяда:

а) 1 пунктта «югарырак комиссия әгъзалары» сүзләрен «хәлиткеч тавыш хокукына ия югарырак комиссия әгъзалары» сүзләренә алмаштырырга;

б) 7¹ пунктта «Участок комиссияләренә» сүзләреннән соң «һәм территория комиссияләренә» сүзләрен өстәргә;

в) 8 пунктта «комиссиягә иң күбе ике күзәтүче (берничә көн дәвамында тавыш бирү турында әлеге Законның 49¹ статьясындагы 1 яисә 2 пункттында каралган карар кабул ителгән очракта – һәр тавыш бирү көненә иң күбе ике күзәтүче исәбеннән) билгеләп куярга хокуклы, алар тавыш бирү бинасында чиратлашып күзәтергә хокуклы» сүзләрен «участок комиссиясенә, территория комиссиясенә тавыш бирү бинасында, тавыш бирү йомгаклары турында беркетмәләргә кабул итү, әлеге беркетмәләрдәге күрсәткечләргә кушу һәм тиешле территориядә тавыш бирү йомгаклары хакындагы беркетмә төзү бинасында күзәтүне чират буенча башкарырга хокуклы иң күбе өч күзәтүче (әлеге Кодексның 49¹ статьясындагы 1 яисә 2 пунктларында каралган берничә көн дәвамында тавыш бирү турындагы карар кабул ителгән очракта – һәр тавыш бирү көненә иң күбе өч күзәтүче исәбеннән) билгеләп куярга хокуклы» сүзләренә алмаштырырга, «Участок комиссиясенә» сүзләреннән соң «, территория комиссиясенә» сүзләрен өстәргә;

г) 9 пунктның «а» пунктчасында «исемлекләре,» сүзеннән соң «шул исәптән электрон рәвештә төзелгәннәре,» сүзләрен өстәргә;

3) 25 статьяда:

а) 4 пунктта «айга кимендә бер тапкыр» сүзләреннән соң «Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә һәм (яисә)» сүзләрен өстәргә;

б) түбәндәге эчтәлекле 8¹ пункт өстәргә:

«8¹. Федераль закон нигезендә әлеге статьяның 4 пункттында күрсәтелгән белешмәләргә Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә тапшыру тәртибе, федераль башкарма хакимиятнең эчке эшләр өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү, гамәлгә ашыру һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен башкаручы органы белән килештереп, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.»;

4) 26 статьяга түбәндәге эчтәлекле 13¹ пункт өстәргә:

«13¹. Федераль закон нигезендә референдумда катнашучылар исемлеге, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе билгеләгән таләпләрне исәпкә алып, референдум үткәргәндә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда электрон рәвештә төзелергә, төгәлләштерелергә һәм кулланылырга мөмкин.

Референдумда катнашучылар исемлеге электрон рәвештә төзелгән, төгәлләштерелгән һәм кулланылган очракта, аның күчәрмәсе тавыш бирү вакыты тәмамланганнан соң ук (тавыш бирүнең соңгы көнендә) референдумда катнашучылар исемлеген кәгазьдә чыгару юлы белән әзерләнә һәм участок комиссиясе рәисе, секретаре имзалары һәм участок комиссиясе мөһере белән таныклана. Әлеге күчәрмә үзенең юридик көче буенча электрон рәвештәге референдумда катнашучылар исемлегенә тиндәш була. Күрсәтелгән күчәрмәне саклау Федераль закон, әлеге Закон нигезендә референдум документларын саклауга карата билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.»;

5) 36 статьяның 3 пунктында «матбугат мәйданы бирергә» сүзләреннән соң «, «Интернет» челтәре басмаларында агитация материалларын урнаштыру хезмәтләре күрсәтергә» сүзләрен өстәргә;

6) 46 статьяның 2 пунктындагы икенче жөмләсендә «белгечләрне» сүзеннән соң «Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе билгеләгән срокка, әмма алты айдан да күбрәккә түгел,» сүзләрен өстәргә, өченче жөмләне төшереп калдырырга;

7) 49 статьяның 9 пунктында «гаризалар биргән» сүзләреннән соң «йө вахта ысулы белән эшләүче һәм әлеге Законның 26 статьясындагы 15 пункты нигезендә референдумда катнашучылар исемлегенә керү хокукына ия булган» сүзләрен өстәргә;

8) 49¹ статьяда:

а) 2 пунктта «референдумнарда» сүзеннән соң «, шул исәптән Татарстан Республикасы чикләрендә дә,» сүзләрен өстәргә;

б) 5 пунктта «референдумнарда» сүзеннән соң «, шул исәптән Татарстан Республикасы чикләрендә дә,» сүзләрен өстәргә;

9) 50 статьяда:

а) 6 пунктка түбәндәге эчтәлекле яңа өченче жөмлә өстәргә: «Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясенең тиешле карары нигезендә граждан паспортының яисә гражданның паспортын алмаштыручы документның сериясе һәм номеры референдумда катнашучылар исемлеген төзегәндә әлеге исемлеккә «Сайлаулар» ДАСтан файдаланып кертелергә мөмкин.», түбәндәге эчтәлекле жөмлә өстәргә: «Референдумда катнашучылар исемлеге электрон рәвештә төзелгән очракта, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе билгеләгән таләпләрне

исәпкә алып, референдум үткөргәндә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә электрон график имзаны куллану рәхсәт ителә.»;

б) 12 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«12. Участок комиссиясе әгъзасы, күзәтүче һәм башка затлар Россия Федерациясенә сайлаулар һәм референдумнар турындагы законнарын бозса, участок комиссиясе әгъзасы комиссия эшендә катнашудан шунда ук читләштерелә, ә күзәтүче һәм башка затлар тавыш бирү бинасыннан (тавыш бирү йомгаклары хакындагы беркетмәләренә кабул итү, бу беркетмәләренә күрсәткечләрен кушу һәм тиешле территориядә тавыш бирү йомгаклары турында беркетмә төзү гамәлгә ашырыла торган бинадан) чыгарыла. Участок комиссиясе әгъзасын шушы комиссия эшендә катнашудан читләштерү, күзәтүченә яисә башка затны тавыш бирү бинасыннан (тавыш бирү йомгаклары хакындагы беркетмәләренә кабул итү, бу беркетмәләренә күрсәткечләрен кушу һәм тиешле территориядә тавыш бирү йомгаклары турында беркетмә төзү гамәлгә ашырыла торган бинадан) чыгару хакындагы карар суд тарафыннан участок комиссиясенә (башка комиссиянең) урнашу урыны буенча кабул ителә. Тиешле суд карарын үтәүне хокук саклау органнары тәмин итә. Хокук саклау органнары шулай ук федераль законнар нигезендә тавыш бирү бинасында һәм референдум участогы территориясендә гражданнар иминлеген һәм жәмәгать тәртибен тәмин итә.»;

в) 13¹ пунктта «, шулай ук дистанцион электрон тавыш бирү юлы белән» сүзләрен төшереп калдырырга;

10) түбәндәге эчтәлекле 50² статья өстәргә:

«50² статья. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү

1. Референдум үткөрелгәндә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе карары белән дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү үткөрелергә мөмкин. Әлеге карарда дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү сроклары, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү өчен кулланыла торган дәүләт мөһлүмат системалары, шулай ук референдумда катнашучының дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу хокукын бирү шартлары билгеләнергә тиеш.

2. Федераль закон нигезендә, федераль дәүләт хакимияте органнарына сайлауларда һәм (яисә) Россия Федерациясе референдумында тавыш бирү көннәре Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларда һәм (яисә) Татарстан Республикасы референдумында, жирле референдумда тавыш бирү көннәре белән туры килгән очракта, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү хакындагы карар, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тәкъдимен исәпкә алып, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан кабул ителә.

3. Референдумда дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү турындагы карар, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе белән килештереп, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан кабул ителә.

4. Федераль дөүлөт хакимияте органнарына сайлауларда һәм (яисә) Россия Федерациясе референдумында элегрәк кулланылган региональ (республика) дөүлөт мәгълүмат системасыннан файдаланып дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү турында карар кабул ителгән очракта, килештерү таләп ителми, бу чакта Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе кабул ителгән карар турында Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә хәбәр итә.

5. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү сертификация үткән һәм Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү таләпләренә туры килгән «Сайлаулар» ДАСны, шулай ук башка дөүлөт мәгълүмат системаларын, шул исәптән региональ (республика) дөүлөт мәгълүмат системаларын, кулланып үткөрелә.

6. Референдумда дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү өчен федераль һәм (яисә) региональ (республика) дөүлөт мәгълүмат системалары кулланылырга мөмкин.

7. Федераль закон нигезендә, федераль дөүлөт хакимияте органнарына сайлауларда һәм (яисә) Россия Федерациясе референдумында тавыш бирү көннәре Татарстан Республикасы дөүлөт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларда һәм (яисә) Татарстан Республикасы референдумында, жирле референдумда тавыш бирү көннәре белән туры килгән очракта, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибе, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тәкъдимен исәпкә алып, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

8. Федераль закон нигезендә, референдумны федераль дөүлөт мәгълүмат системаларын кулланып үткөргәндә, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибе Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

9. Референдумны региональ (республика) дөүлөт мәгълүмат системасын кулланып үткөргәндә, әлеге статьяның 10 пунктында каралган таләпләргә исәпкә алган дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибе Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

10. Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү таләпләрен исәпкә алган дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибенә түбәндәгеләр керергә тиеш:

а) дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу турында гариза бирү һәм аны кире алу, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашучылар исемлеген төзү һәм куллану тәртибе һәм сроклары йә дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә мондый гариза бирмичә генә катнашу шартлары һәм дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашканнарның исемлеген төзү һәм куллану тәртибе;

б) референдумда катнашучының белешмәләрен тикшерүне һәм референдумда катнашучылар регистры белешмәләре белән чагыштыруны күздә тоткан дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу өчен референдумда катнашучыны аутентификацияләү һәм идентификацияләү тәртибе;

в) референдумда катнашучының дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу тәртибе;

г) дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне оештырганда, гамәлгә ашырганда һәм, мондый тавыш бирү үзенчәлекләрен исәпкә алып, аның йомгакларын билгеләгәндә күзәтү мөмкинлеген тәэмин итү тәртибе, шулай ук күзәтүчеләрне билгеләп кую тәртибе;

д) дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү йомгакларын билгеләү һәм референдум нәтижәләрен билгеләгәндә аларны исәпкә алу тәртибе.

11. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашучылар исемлегенә кертелгән референдумда катнашучы тиешле референдумда катнашучылар исемлегеннән төшереп калдырыла.

12. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу өчен референдумда катнашучы дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибендә билгеләнгән «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге махсус порталга (шул исәптән махсус мобиль кушымтадан файдаланып) мөрәжәгать итә һәм аутентификация һәм идентификация, шулай ук шөхесне таныклау процедураларын уза, шуннан соң ул дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдән файдалана ала.

13. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү барышында анонимлаштыру калдыру процедурасы башкарыла, ул төмамланганнан соң, электрон бюллетеньгә күчү башкарыла һәм, кирәкле мәгълүмат, аны тутыру тәртибе белән танышканнан соң, хуплаган позициягә туры килә торган квадратта электрон рәвештә тамга кую юлы белән ихтыяр белдерү мөмкинлегенә бирелә. Референдумда катнашучы ихтыяр белдерүне башкарганнан соң, ихтыяр белдерүне үзгәртү (кабат ихтыяр белдерү) рөхсәт ителми. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдән файдаланган референдумда катнашучы референдум участогында бюллетень алырга хокуксыз. Мондый референдумда катнашучы дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибендә билгеләнгән очракларда турыдан-туры тавыш бирү бинасында яисә башка бинада дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу өчен техник чаралардан файдаланырга мөмкин.

14. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү үткөрелгәндә ихтыяр белдерүнең анонимлаштырылган нәтижәләре, аларны формалаштырган саен, кичектергесез рәвештә шифрлана һәм шифрланган рәвештә тиешле мәгълүмат базасындагы мәгълүмат блоклары чылбырында саклана. Ихтыяр белдерү нәтижәләрен шифрлау шифр ачкычын кулланып гамәлгә ашырыла. Ихтыяр белдерү нәтижәләрен шифр ачкычын кулланып уку мөмкин түгел. Тавыш бирү төмамланганнан соң ихтыяр белдерү нәтижәләрен уку шифрны ачу ачкычын кулланып башкарыла.

15. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү үткөрелгәндә референдумда катнашучы тарафыннан ихтыяр белдерүне гамәлгә ашыру һәм референдумда катнашучыларның, ихтыяр белдерүләренең саклана торган нәтижәләренең үзгәرمәвен һәм тавыш бирү яшеренлеген үтәүне исәпкә алып, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү йомгаклары турындагы белешмәләрне формалаштыру мөмкинлегенә, шулай ук референдумда катнашучының персонал белешмәләре һәм аның ихтыяр белдерү нәтижәсе арасында бәйләнеш билгели алмау тәэмин ителә.

16. Дистанцион электрон тавыш бирүне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимиятнең иминлекне тәмин итү өлкәсендәге органы һәм федераль башкарма хакимиятнең техник разведкаларга каршы тору һәм мәғлүматны техник яклау өлкәсендәге вәкаләтле органы тарафыннан аларның вәкаләтләре чикләрендә билгеләнгән дәүләт мәғлүмат системаларындагы мәғлүматны саклау турындагы таләпләрне үтәү тәмин ителергә тиеш.

17. Федераль закон нигезендә дистанцион электрон тавыш бирүне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда «Сайлаулар» ДАСны, башка дәүләт мәғлүмат системаларын куллану, шулай ук референдумда катнашучыларның персонал бөлешмәләрен эшкәрткәндә аларның хезмәттәшлегә бары тик референдумда катнашу хокукын гамәлгә ашыру максатларында гына башкарыла.»;

11) 51 статьяда:

а) 6 пунктта «киңәш итү тавышы хокукына ия участок комиссиясе әғзаларына һәм» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 14 пунктта «референдум комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзалары,» сүзләрен төшереп калдырырга, «референдум комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия булган кимендә ике әғзасына, инициатив төркем һәм референдумда катнашучыларның башка төркемнәре, ижтимагый берләшмәләр билгеләнгән күзәтүчеләргә» сүзләрен «инициатив төркем һәм референдумда катнашучыларның башка төркемнәре, ижтимагый берләшмәләр тарафыннан билгеләп куелган кимендә ике күзәтүчегә» сүзләренә алмаштырырга;

в) 17 пунктта «киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзалары һәм» сүзләрен төшереп калдырырга;

12) 53 статьяда:

а) 6 пунктның бишенче абзацында «, ә участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзалары башкарылган санауның дәрәсләгенә инанырга хокуклы» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) түбәндәге эчтәлеккә б¹ пункт өстәргә:

«б¹. Референдумда катнашучылар исемлегә электрон рәвештә төзелгән, төгәлләштерелгән һәм кулланылган очракта, әлеге статьяның 5 һәм 6 пунктларында каралган күрсәткечләргә кушу гамәлләре мондый исемлек буенча автомат рәвештә башкарыла.»;

в) 9 пунктта «участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзалары,» сүзләрен төшереп калдырырга;

г) 10 пунктта «да, киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзаларына да» сүзләрен төшереп калдырырга;

д) 12 пунктта «барлык бюллетеньнәр» сүзләрен «тиешле референдум округы буенча тавыш бирү өчен барлык бюллетеньнәр» сүзләренә алмаштырырга;

е) 19 пунктта «, ә участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзалары башкарылган санауның дәрәсләгенә инанырга хокуклы» сүзләрен төшереп калдырырга;

ж) 20 пунктта «участок комиссиясенәң киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзәлары һәм» сүзләрен төшереп калдырырга;

з) 21 пунктта «шулай ук киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзәлары» сүзләрен «күзәтүчеләр» сүзенә алмаштырырга;

и) 22 пунктның беренче абзацында «участок комиссиясенәң киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзәлары, күзәтүчеләр» сүзләрен «күзәтүчеләр» сүзенә алмаштырырга;

к) 29 пунктта «участок комиссиясенәң киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзәларының, әлеге Законның 22 статьясындагы 3 пункттында күрсәтелгән башка затларның» сүзләрен «әлеге Законның 22 статьясындагы 3 пункттында күрсәтелгән затларның» сүзләренә алмаштырырга;

л) 35 пунктта «тавыш бирү йомгаклары турында участок комиссиясе тарафыннан элек расланган беркетмәне төзегәндә катнашкан затларга, киңәш бирү тавышы хокукына ия башка әғзәларына» сүзләрен «тавыш бирү йомгаклары турында участок комиссиясенәң элек расланган беркетмәсен төзегәндә катнашкан затларга» сүзләренә алмаштырырга;

13) 54 статьяда:

а) 6 пунктта «беркетмәне төзегән территория комиссиясенәң киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзәларының» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 8 пунктта «үзенәң киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзәларына» сүзләрен төшереп калдырырга;

в) 9 пунктта «тиешле референдум комиссиясенәң киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзәларына» сүзләрен төшереп калдырырга.

3 статья

«Жирле референдум турында» 2004 елның 24 мартындагы 23-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2004, № 3 (II өләш); 2005, № 3 (I өләш); 2008, № 5 (II өләш); 2010, № 10 (II өләш); 2011, № 8, № 12; 2013, № 10; 2014, № 5; 2015, № 5; 2016, № 6 (I өләш); Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2018, № 44 (I өләш), № 83 (I өләш); 2019, № 28 (I өләш); 2020, № 4 (I өләш); 2021, № 29 (I өләш), № 93 (I өләш) түбәндәге үзгәрешләренә кертергә:

1) 5 статьяның 5 пункттында «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

2) 13 статьяда:

а) 4 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә мөрәжәгать итә, инициатив төркем мөрәжәгать иткән көннән ул референдум комиссиясе буларак эшли» сүзләрен «территория комиссиясенә мөрәжәгать итә» сүзләренә алмаштырырга;

б) 7 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 9 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

г) 11 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

д) 12 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

3) 14 статьяда:

а) 6¹ пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 9 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

4) 15 статьяда:

а) 1 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 4 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

г) 5 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

д) 14 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә» сүзләрен «территория комиссиясендә» сүзләренә алмаштырырга;

5) 16 статьяда:

а) 1 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе карары» сүзләрен «Территория комиссиясе карары» сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 4 пунктта «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 18 статьяның 4 пунктында «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

7) 18¹ статьяда:

а) 1 пунктта «референдумда катнашучыларның гомеренә һәм (яисә) сәламәтлегенә куркыныч янаганда,» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 2 пунктта «референдумны оештыручы сайлау комиссиясенә тиешле муниципаль берәмлек территориясендәге референдумга кагылышлы дәлилленгән төкәдиме буенча» сүзләрен «тиешле муниципаль берәмлек территориясендәге референдумга карата» сүзләренә алмаштырырга;

в) 3 пунктта «сайлау гамәлләрен» сүзләрен «референдум әзерләү һәм үткөрү гамәлләрен» сүзләренә алмаштырырга;

8) 19 статьяда:

а) 1 пунктның икенче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«территория комиссиясе»;

б) 10 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

9) 20 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«20 статья. Территория комиссиясе вәкаләтләре

Референдум әзерләүне һәм үткөрүне оештырганда территория комиссиясе:

а) референдум әзерләүне һәм үткөрүне оештыра;

б) муниципаль берәмлек территориясендә Россия Федерациясе гражданның референдумда катнашу хокукы үтәлешен тикшереп тора;

в) муниципаль берәмлек территориясендә жирле үзидарә органнарына референдум әзерләүгә һәм үткөрүгә, кирәкле матбугат продукциясен бастырып чыгаруга бәйле чараларны гамәлгә ашыруны тәмин итә;

г) муниципаль берәмлек территориясендә референдум үткәргәндә референдум мәсьәләләре агитациясе алып бару өчен эфир вакытын һәм матбугат мәйданын референдум үткөрү буенча инициатив төркем һәм референдумда катнашучыларның башка төркемнәре арасында бүлеп бирүнең бердәм тәртибе үтәлешен тәмин итү чараларын күрә;

д) муниципаль берәмлек территориясендә референдум үткәргәндә тавыш бирү йомгакларын билгеләүнең, референдум нәтижеләрен билгеләүнең бердәм тәртибе үтәлешен тәмин итү чараларын күрә;

е) муниципаль берәмлек территориясендә референдум үткәргәндә тавыш бирү йомгакларын һәм референдум нәтижеләрен бастырып чыгаруның бердәм тәртибе үтәлешен тәмин итү чараларын күрә;

ж) муниципаль берәмлек территориясендә референдумнар әзерләүне һәм үткөрүне финанслауны оештыру чараларын гамәлгә ашыра, жирле бюджеттан һәм (яисә) Татарстан Республикасы бюджетыннан референдум әзерләүне һәм үткөрүне финанс белән тәмин итүгә бүлеп бирелгән акчаларны бүлө, әлегә акчалардан максатчан файдалануны тикшереп тора;

з) түбәнгерәк комиссияләргә хокукый, ысулый, оештыру-техник ярдәм күрсәтә;

и) референдум әзерләүгә һәм үткөрүгә бәйлә мәсьәләләр буенча жирле үзидарә органнары хәбәрләрен тыңлай;

к) түбәнгәрәк комиссияләренә карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаятләренә (гаризаларны) карый һәм әлегә шикаятләр (гаризалар) буенча дәлилләнгән карарлар кабул итә;

л) инициатив төркемне терки;

м) түбәнгәрәк референдум комиссияләре мөһерләренә үрнәкләрен раслай;

н) референдумда катнашучыларга референдум әзерләү һәм үткөрү турында хәбәр бирүне тәмин итә;

о) референдум комиссияләрен биналар, транспорт чаралары һәм элемент чаралары белән тәмин итүне тикшереп тора, референдумны матди-техник тәмин итүнең башка мәсьәләләрен карый;

п) «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон, башка федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, әлегә Закон, бүтән Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлек уставы нигезендә башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыра.»;

10) 21 статьяда:

а) «з» пунктчасында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

б) түбәндәге әчтәлекле унбишенче абзац өстәргә:

«Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе карары белән референдум әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясенә вәкаләтләре бу муниципаль берәмлек чикләрендә эшләүче участок комиссиясенә йөкләнергә мөмкин.»;

в) түбәндәге әчтәлекле уналтынчы абзац өстәргә:

«Участок комиссиясе, референдум әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы комиссия вәкаләтләрен башкарган очракта, әлегә Законның 20 статьясында каралган территория комиссиясе вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.»;

11) 22 статьяда «һәм кинәш бирү тавышы хокукына ия» сүзләрен төшереп калдырырга;

12) 23 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Статья 23. Референдум комиссиясен тарату

Референдум комиссиясе «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль законның 31 статьясында билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә таратылырга мөмкин.»;

13) 24 статьяда:

а) 1 пунктта «югарырак комиссия өгъзалары» сүзлөрөн «хәлиткеч тавыш хокукына ия югарырак комиссия өгъзалары» сүзлөрөнә алмаштырырга;

б) 7¹ пунктта «муниципаль берәмлекнең тиешле сайлау комиссиясенә» сүзлөрөн «тиешле территория комиссиясенә» сүзлөрөнә алмаштырырга;

в) 8 пунктта «комиссиягә иң күбе ике күзәтүче (берничә көн дәвамында тавыш бирү турында әлеге Законның 51¹ статьясындагы 1 яисә 2 пунктында каралган карар кабул ителгән очракта – һәр тавыш бирү көненә иң күбе ике күзәтүче исәбәннән) билгеләп куярга хокуклы, алар тавыш бирү бинасында чиратлашып күзәтергә хокуклы» сүзлөрөн «участок комиссиясенә тавыш бирү бинасында күзәтүне чират буенча башкарырга хокуклы иң күбе өч күзәтүче (әлеге Кодексның 51¹ статьясындагы 1 яисә 2 пунктларында каралган берничә көн дәвамында тавыш бирү турындагы карар кабул ителгән очракта – һәр тавыш бирү көненә иң күбе өч күзәтүче исәбәннән) билгеләп куярга хокуклы» сүзлөрөнә алмаштырырга;

г) 9 пунктның «а» пунктчасында «исемлекләре,» сүзеннән соң «шул исәптән электрон рәвештә төзелгәннәре,» сүзлөрөн өстәргә;

д) 13 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзлөрөн «территория комиссиясенә» сүзлөрөнә алмаштырырга;

14) 25 статьяда:

а) 1 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «Территория комиссиясе» сүзлөрөнә алмаштырырга;

б) 4 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнә алмаштырырга;

15) 26 статьяда:

а) 4 пунктта «айга кимендә бер тапкыр» сүзлөрөннән соң «Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә һәм (яисә)» сүзлөрөн өстәргә;

б) түбәндәге эчтәлекле 8¹ пункт өстәргә:

«8¹. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә әлеге статьяның 4 пунктында күрсәтелгән белешмәләренә Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә тапшыру тәртибе, федераль башкарма хакимиятнең эчке эшләр өлкәсендә дөүләт сәясәтен эшләү, гамәлгә ашыру һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен башкаручы органы белән килештереп, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.»;

16) 27 статьяда:

а) 11 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнә алмаштырырга;

б) түбәндәге эчтәлекле 14¹ пункт өстәргә:

«14¹. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә референдумда катнашучылар исемлегенә, Россия Федерациясе Үзәк сайлау

комиссиясе билгеләгән таләпләрне исәпкә алып, референдум үткөргәндә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда электрон рәвештә төзелергә, төгәлләштерелергә һәм кулланылырга мөмкин.

Референдумда катнашучылар исемлеге электрон рәвештә төзелгән, төгәлләштерелгән һәм кулланылган очракта, аның күчәрмәсе тавыш бирү вакыты тәмамланганның соң ук (тавыш бирүнең соңгы көнөдә) референдумда катнашучылар исемлеген кәгазьдә чыгару юлы белән әзерләнә һәм участок комиссиясе рәисе, секретаре имзалары һәм участок комиссиясе мөһере белән таныклана. Әлеге күчәрмә үзенең юридик көче буенча электрон рәвештәге референдумда катнашучылар исемлегенә тиндәш була. Күрсәтелгән күчәрмәне саклау «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон, әлеге Закон нигезендә референдум документларын саклауга карата билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.»;

17) 28 статьяда:

а) 2 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

18) 31 статьяның 3 пункттында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

19) 35 статьяның 3 пункттында «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

20) 36 статьяның 11 пункттында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

21) 37 статьяның 5 пункттында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

22) 38 статьяда:

а) 3 пунктта «матбугат мәйданы бирергә» сүзләреннән соң «, «Интернет» челтәре басмаларында агитация материалларын урнаштыру хезмәтләре күрсәтергә» сүзләрен өстәргә;

б) 5 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

в) 6 пунктның беренче абзацында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

г) 7 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен

«территория комиссиясе» сүзлөрөнө, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзлөрөн «территория комиссиясенә» сүзлөрөнө алмаштырырга;

23) 39 статьяның 8 пункттында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

24) 40 статьяның 3 пункттында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

25) 41 статьяда:

а) 3 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

б) 4 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзлөрөн «территория комиссиясенә» сүзлөрөнө алмаштырырга;

в) 4¹ пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

г) 7 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

26) 42 статьяда:

а) 1¹ пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзлөрөн «территория комиссиясенә» сүзлөрөнө алмаштырырга;

б) 3 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзлөрөн «территория комиссиясенә» сүзлөрөнө алмаштырырга;

в) 7 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

27) 43 статьяда «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә» сүзлөрөн «территория комиссиясендә» сүзлөрөнө алмаштырырга;

28) 45 статьяда:

а) 1 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзлөрөн «территория комиссиясенә» сүзлөрөнө, «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенен» сүзлөрөн «территория комиссиясенен» сүзлөрөнө алмаштырырга;

б) 2 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «референдум әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

в) 6 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзлөрөн «территория комиссиясенә» сүзлөрөнө алмаштырырга;

г) 8 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзлөрөн «территория комиссиясенә» сүзлөрөнө алмаштырырга;

д) 9 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «Территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

29) 46 статьяда:

- а) 1 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 4 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- в) 9 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

30) 47 статьяда:

- а) 7 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 8 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- в) 9 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- г) 9¹ пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- д) 10 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- е) 12 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

31) 48 статьяда:

- а) исемендә «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 1 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- в) 2 пунктта беренче жәмләдә «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, икенче жәмләдә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе таләбе буенча» сүзләрен «территория комиссиясенә таләбе буенча» сүзләренә, «белгечләрне муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе карамагына» сүзләрен «белгечләрне территория комиссиясе билгеләгән срокка, әмма алты айдан да күбрәккә түгел, территория комиссиясе карамагына» сүзләренә алмаштырырга, өченче жәмләне төшереп калдырырга;
- г) 4 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

32) 49 статьяның 4¹ пунктында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

33) 51 статьяда:

а) 2 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 2¹ пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 4 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

г) 6 пунктта «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

д) 7 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенең» сүзләрен «территория комиссиясенең» сүзләренә, «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенең» сүзләрен «Территория комиссиясенең» сүзләренә алмаштырырга;

е) 8 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

ж) 9 пунктта «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

з) 12 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссияләрендә» сүзләрен «Территория комиссияләрендә» сүзләренә алмаштырырга;

и) 13 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

34) 51¹ статьяда:

а) 1 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 пунктта «референдумнарда» сүзеннән соң «, шул исәптән Татарстан Республикасы чикләрендә,» сүзләрен өстөргә;

в) 4 пунктның беренче абзацында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

г) 5 пунктта «референдумнарда» сүзеннән соң «, шул исәптән Татарстан Республикасы чикләрендә,» сүзләрен өстөргә;

д) 6 пунктны түбәндөгә редакциядә баян итөргә:

«6. Тавыш бирүне үткөрү турында карар өлеге статья нигезендә кабул ителгән очракта, өлеге Законның 52¹ статьясындагы 1 пунктында, 15 пунктында, 16 пунктында каралган вакытыннан алда тавыш бирү, өлеге Законның

53 статьясындагы 18 пункттында каралган тавыш бирү бинасыннан читтө тавыш бирү үткөрелми.»;

35) 52 статьяда:

а) 6 пунктка түбөндөгө эчтөлөклө яна өченче жөмлө өстөргө: «Территория комиссиясенен тиешле карары нигезендө граждан паспорттының яисө гражданның паспорттын алмаштыручы документның сериясе һәм номеры референдумда катнашучылар исемлеген төзөгөндө өлөгө исемлеккө «Сайлаулар» ДАСтан файдаланып кертелергө мөмкин.», түбөндөгө эчтөлөклө жөмлө өстөргө: «Референдумда катнашучылар исемлеге электрон рөвештө төзелгән очракта, Россия Федерациясе Үзөк сайлау комиссиясе билгелөгән талөплөрне исәпкө алып, референдум үткөргөндө Татарстан Республикасы Үзөк сайлау комиссиясе тарафыннан билгелөнгән тәртиптө электрон график имзаны куллану рөхсөт ителө.»;

б) 11 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «Территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

в) 12 пунктны түбөндөгө редакциядө бөян итөргө:

«12. Участок комиссиясе өгъзасы, күзөтүче һәм башка затлар Россия Федерациясенен сайлаулар һәм референдумнар турындагы законнарын бозса, участок комиссиясе өгъзасы комиссия эшендө катнашудан шунда ук читлөштерелө, ө күзөтүче һәм башка затлар тавыш бирү бинасыннан (тавыш бирү йомгаклары хакындагы беркетмөлөрне кабул итү, бу беркетмөлөрнең күрсөткөчлөрөн кушу һәм тиешле территориядө тавыш бирү йомгаклары турында беркетмө төзү гамөлгө ашырыла торган бинадан) чыгарыла. Участок комиссиясе өгъзасын шушы комиссия эшендө катнашудан читлөштерү, күзөтүчене яисө башка затны тавыш бирү бинасыннан (тавыш бирү йомгаклары хакындагы беркетмөлөрне кабул итү, бу беркетмөлөрнең күрсөткөчлөрөн кушу һәм тиешле территориядө тавыш бирү йомгаклары турында беркетмө төзү гамөлгө ашырыла торган бинадан) чыгару хакындагы карар суд тарафыннан участок комиссиясенен (башка комиссиянен) урнашу урыны буенча кабул ителө. Тиешле суд карарын үтөүне хокук саклау органнары тәмин итө. Хокук саклау органнары шулай ук федераль законнар нигезендө тавыш бирү бинасында һәм референдум участогы территориясендө гражданныр иминлеген һәм жөмөгөт тәртибен тәмин итө.»;

г) 13¹ пунктта «, шулай ук дистанцион электрон тавыш бирү юлы белән» сүзлөрөн төшереп калдырырга;

д) 14 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

36) 52¹ статьяда:

а) 1 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

б) 3 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

в) 4 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «Территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

г) 6 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенен» сүзләрен «территория комиссиясенен» сүзләренә алмаштырырга;

д) 7 пунктта:

«муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенен» сүзләрен «территория комиссиясенен» сүзләренә алмаштырырга;

«киңәш бирү тавышы хокукына ия комиссия әгъзалары,» сүзләрен төшереп калдырырга;

е) 8 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

ж) 9 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

з) 10 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

и) 11 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

к) 12 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

37) түбәндәге эчтәлекле 52² статья өстөргә:

«52² статья. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү

1. Референдум үткөрелгәндә территория комиссиясе карары белән дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү үткөрелергә мөмкин. Әлеге карарда дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү сроклары, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү өчен кулланыла торган дәүләт мәгълүмат системалары, шулай ук референдумда катнашучының дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу хокукын бирү шартлары билгеләнергә тиеш.

2. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә, федераль дәүләт хакимияте органнарына сайлауларда һәм (яисә) Россия Федерациясе референдумында тавыш бирү көннәре Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларда һәм (яисә) Татарстан Республикасы референдумында, жирле референдумда тавыш бирү көннәре белән туры килгән очракта, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү хакындагы карар, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тәкъдимен исәпкә алып, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан кабул ителә.

3. Референдумда дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү турындагы карар, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе белән килештереп, территория комиссиясе тәкъдими буенча Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан кабул ителә.

4. Федераль дәүләт хакимияте органнарына сайлауларда һәм (яисә) Россия Федерациясе референдумында элегрәк кулланылган региональ (республика) дәүләт

мәгълүмат системасыннан файдаланып дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү турында карар кабул ителгән очракта, килештерү таләп ителми, бу чакта Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе кабул ителгән карар турында Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә хәбәр итә.

5. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү сертификация үткән һәм Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү таләпләренә туры килгән «Сайлаулар» ДАСны, шулай ук башка дөүләт мәгълүмат системаларын, шул исәптән региональ (республика) дөүләт мәгълүмат системаларын, кулланып үткәрелә.

6. Референдумда дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү өчен федераль һәм (яисә) региональ (республика) дөүләт мәгълүмат системалары кулланылырга мөмкин.

7. «Россия Федерациясе гражданнының сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә, федераль дөүләт хакимияте органнарына сайлауларда һәм (яисә) Россия Федерациясе референдумында тавыш бирү көннәре Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларда һәм (яисә) Татарстан Республикасы референдумында, жирле референдумда тавыш бирү көннәре белән туры килгән очракта, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибе, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тәкъдимен исәпкә алып, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

8. «Россия Федерациясе гражданнының сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә, референдумны федераль дөүләт мәгълүмат системаларын кулланып үткәргәндә, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибе Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

9. Референдумны региональ (республика) дөүләт мәгълүмат системасын кулланып үткәргәндә, өлеге статьяның 10 пунктында каралган таләпләргә исәпкә алган дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибе Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

10. Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү таләпләрен исәпкә алган дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибенә түбәндәгеләр керергә тиеш:

а) дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу турында гариза бирү һәм аны кире алу, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашучылар исемлеген төзү һәм куллану тәртибе һәм сроклары йә дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә мондый гариза бирмичә генә катнашу шартлары һәм дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашканның исемлеген төзү һәм куллану тәртибе;

б) референдумда катнашучының белешмәләрен тикшерүне һәм референдумда катнашучылар регистры белешмәләре белән чагыштыруны күздә тоткан дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу өчен референдумда катнашучыны аутентификацияләү һәм идентификацияләү тәртибе;

в) референдумда катнашучының дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә

катнашу тәртибе;

г) дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне оештырганда, гамәлгә ашырганда һәм, мондый тавыш бирү үзенчәлекләрен исәпкә алып, аның йомгакларын билгеләгәндә күзәтү мөмкинлеген тәмин итү тәртибе, шулай ук күзәтүчеләрне билгеләп кую тәртибе;

д) дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү йомгакларын билгеләү һәм референдум нәтижәләрен билгеләгәндә аларны исәпкә алу тәртибе.

11. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашучылар исемлегенә кертелгән референдумда катнашучы тиешле референдумда катнашучылар исемлегенән төшереп калдырыла.

12. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу өчен референдумда катнашучы дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибендә билгеләнгән «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөрөндәге махсус порталга (шул исәптән махсус мобиль кушымтадан файдаланып) мөрәжәгать итә һәм аутентификация һәм идентификация, шулай ук шөхөснә таныклау процедураларын уза, шуннан соң ул дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдән файдалана ала.

13. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү барышында анонимлаштыру калдыру процедурасы башкарыла, ул тәмамланганнан соң, электрон бюллетеньгә күчү башкарыла һәм, кирәкле мәгълүмат, аны тутыру тәртибе белән танышканнан соң, хуплаган позициягә туры килә торган квадратта электрон рәвештә тамга кую юлы белән ихтыяр белдерү мөмкинлеге бирелә. Референдумда катнашучы ихтыяр белдерүне башкарганнан соң, ихтыяр белдерүне үзгәртү (кабат ихтыяр белдерү) рөхсәт ителми. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдән файдаланган референдумда катнашучы референдум участогында бюллетень алырга хокуксыз. Мондый референдумда катнашучы дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибендә билгеләнгән очракларда турыдан-туры тавыш бирү бинасында яисә башка бинада дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу өчен техник чаралардан файдаланырга мөмкин.

14. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү үткөрелгәндә ихтыяр белдерүнең анонимлаштырылган нәтижәләре, аларны формалаштырган саен, кичектергесез рәвештә шифрлана һәм шифрланган рәвештә тиешле мәгълүмат базасындагы мәгълүмат блоклары чылбырында саклана. Ихтыяр белдерү нәтижәләрен шифрлау шифр ачкычын кулланып гамәлгә ашырыла. Ихтыяр белдерү нәтижәләрен шифр ачкычын кулланып уку мөмкин түгел. Тавыш бирү тәмамланганнан соң ихтыяр белдерү нәтижәләрен уку шифрны ачу ачкычын кулланып башкарыла.

15. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү үткөрелгәндә референдумда катнашучы тарафыннан ихтыяр белдерүне гамәлгә ашыру һәм референдумда катнашучыларның, ихтыяр белдерүләренең саклана торган нәтижәләренең үзгәрмәвен һәм тавыш бирү яшеренлеген үтәүне исәпкә алып, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү йомгаклары турындагы белешмәләрне формалаштыру мөмкинлеге, шулай ук референдумда катнашучының персонал белешмәләре һәм аның ихтыяр белдерү нәтижәсе арасында бәйләнеш билгели алмау тәмин ителә.

16. Дистанцион электрон тавыш бирүне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда

федераль башкарма хакимиятнең иминлекне тәмин итү өлкәсендәге органы һәм федераль башкарма хакимиятнең техник разведкаларга каршы тору һәм мәгълүматны техник яклау өлкәсендәге вәкаләтле органы тарафыннан аларның вәкаләтләре чикләрендә билгеләнгән дәүләт мәгълүмат системаларындагы мәгълүматны саклау турындагы таләпләргә үтәү тәмин ителергә тиеш.

17. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә дистанцион электрон тавыш бирүне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда «Сайлаулар» ДАСны, башка дәүләт мәгълүмат системаларын куллану, шулай ук референдумда катнашучыларның персонал бөлешмәләрен эшкәрткәндә аларның хезмәттәшлеге бары тик референдумда катнашу хокукын гамәлгә ашыру максатларында гына башкарыла.»;

38) 53 статьяда:

а) 6 пунктта «участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларына һәм» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 14 пунктта «референдум комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары,» сүзләрен, «референдум комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия кимендә ике әгъзасына, инициатив төркем һәм референдумда катнашучыларның башка төркемнәре, ижтимагый берләшмәләр билгеләп куйган күзәтүчеләргә» сүзләрен «инициатив төркем, ижтимагый берләшмәләр билгеләп куйган кимендә ике күзәтүчегә» сүзләренә алмаштырырга;

в) 17 пунктта «участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары һәм» сүзләрен төшереп калдырырга;

39) 54 статьяның 2 пункттындагы «д» пунктчасының дүртенче абзацында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

40) 55 статьяда:

а) 4 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 5 пунктның «г» пунктчасында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 6 пунктның алтынчы абзацында «, ә участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары башкарылган санауның дөреслегенә инанырга хокукы» сүзләрен төшереп калдырырга;

г) түбәндәге эчтөлөккә 6¹ пункт өстәргә:

«6¹. Референдумда катнашучылар исемлегә электрон рәвештә төзелгән, төгәлләштерелгән һәм кулланылган очракта, әлеге статьяның 5 һәм 6 пунктларында каралган күрсәткечләргә кушу гамәлләре мондый исемлек буенча автомат рәвештә башкарыла.»;

д) 9 пунктта «участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары,» сүзләрен төшереп калдырырга;

е) 10 пунктта «да, киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзаларына да» сүзләрен төшереп калдырырга;

ж) 12 пунктта «барлык бюллетеньнәр» сүзләрен «референдум округы буенча тавыш бирү өчен барлык бюллетеньнәр» сүзләренә алмаштырырга;

з) 14¹ пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

и) 19 пунктта «, ө участок комиссиясенә киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзалары башкарылган санауның дәрәсләгенә инанырга хокуклы» сүзләрен төшереп калдырырга;

к) 20 пунктта «участок комиссиясенә киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзаларын һәм» сүзләрен төшереп калдырырга;

л) 21 пунктта «да, шулай ук киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзалары да» сүзләрен «, күзәтүчеләр» сүзләренә алмаштырырга;

м) 22 пунктның беренче абзацында «участок комиссиясенә киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзалары,» сүзләрен төшереп калдырырга;

н) 23 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

о) 28 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

п) 29 пунктта «участок комиссиясенә киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзаларының, әлеге Законның 24 статьясындагы 3 пункттында күрсәтелгән башка затларның» сүзләрен «әлеге Законның 24 статьясындагы 3 пункттында күрсәтелгән затларның» сүзләренә алмаштырырга;

41) 56 статьяда:

а) 1 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзләрен «Территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә, «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә» сүзләрен «территория комиссиясендә» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә, «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 3 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

г) 4 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

д) 5 пунктның беренче абзацында «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

е) 6 пунктның беренче абзацында «муниципаль берәмлекнең сайлау

комиссиясенен» сүзлөрөн «территория комиссиясенен» сүзлөрөнә алмаштырырга;

ж) 7 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «Территория комиссиясе» сүзлөрөнә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзлөрөн «территория комиссиясенә» сүзлөрөнә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнә алмаштырырга;

з) 8 пунктта «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенен» сүзлөрөн «Территория комиссиясенен» сүзлөрөнә алмаштырырга;

и) 9 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнә алмаштырырга;

к) 10 пунктта «белән һәм муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенен киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларының, күзәтүчеләрнең, әлеге Законның 24 статьясындагы 3 пунктында күрсәтелгән, референдум нәтижәләрен билгеләгәндә һәм беркетмәләрне төзегәндә шунда булган башка затларның» сүзлөрөн «, күзәтүчеләрнең, әлеге Законның 24 статьясындагы 3 пунктында күрсәтелгән, референдум нәтижәләрен билгеләгәндә һәм беркетмәләрне төзегәндә шунда булган башка затларның» сүзлөрөнә алмаштырырга;

л) 11 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнә алмаштырырга;

м) 12 пунктта:

«муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнә алмаштырырга;

«үзенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларына,» сүзлөрөн төшереп калдырырга;

н) 13 пунктта:

«муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнә, «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенен» сүзлөрөн «территория комиссиясенен» сүзлөрөнә, «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнә алмаштырырга;

«тиешле референдум комиссиясенен киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларына,» сүзлөрөн төшереп калдырырга;

42) 57 статьяда:

а) 1 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнә алмаштырырга;

б) 3 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенен» сүзлөрөн «территория комиссиясенен» сүзлөрөнә алмаштырырга;

43) 58 статьяның 3 пунктында «Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе,» сүзлөрөн төшереп калдырырга;

44) 59 статьяда:

а) 2 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «Территория комиссиясе» сүзлөрөнә алмаштырырга;

б) 3 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 4 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

45) 61 статьяда:

а) 2 пунктта «һәм кинәш бирү тавышы» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 3¹ пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенен» сүзләрен «территория комиссиясенен» сүзләренә алмаштырырга;

46) 63 статьяның беренче абзацында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга.

4 статья

Түбәндәгеләрне үз көчен югалткан дип танырга:

1) «Татарстан Республикасы Президентын чакыртып алу тәртибе турында» 2012 елның 25 декабрендәге 92-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2012, № 12 (II өлеш));

2) «Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кергү турында» 2014 елның 26 маендагы 41-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законның 4 статьясын (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2014, № 5);

3) «Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кергү турында» 2015 елның 8 маендагы 34-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законның 4 статьясын (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2015, № 5);

4) «Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кергү турында» 2016 елның 18 июнәндәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законның 4 статьясын (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2016, № 6 (I өлеш));

5) «Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кергү турында» 2018 елның 7 июнәндәге 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законның 4 статьясын (Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2018, № 44 (I өлеш));

6) «Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кергү турында» 2018 елның 7 ноябрәндәге 83-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законның 4 статьясын (Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2018, № 83 (I өлеш));

7) «Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кергү турында» 2019 елның 5 апреләндәге 32-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законның 4 статьясын (Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2019, № 28 (I өлеш));

8) «Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан

Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2019 елның 27 декабрдәгә 116-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 4 статьясын (Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2020, № 4 (I өлеш));

9) «Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2021 елның 8 апрелдәгә 23-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 4 статьясын (Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2021, № 29 (I өлеш));

10) «Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2021 елның 11 декабрдәгә 90-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 4 статьясын (Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2021, № 93 (I өлеш)).

5 статья

1. Әлеге Закон, әлеге статьяда аларның үз көченә керүенә башка сроклары билгеләнгән нигезләмәләрдән тыш, рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә.

2. Әлеге Законның 1 статьясындагы 3 – 6 пунктлары, 7 пунктның «а» пунктчасы, 9 пунктның «а» һәм «в» пунктчалары, 10 пунктның «д» – «з», «к», «л» пунктчалары, 13 пунктның «а» пунктчасындагы өченче абзацы, 14 пунктның «д» һәм «е» пунктчалары, 16 пунктның «а» – «г» пунктчалары, 25 пунктның «а» һәм «б» пунктчалары, 26, 28 пунктлар, 29 пунктның «а» пунктчасы, 33 пунктның «а» – «в» пунктчалары, «г» пунктчасының икенче абзацы, «д» – «и» пунктчалары, 36 пункт, 37 пунктның «а», «б» һәм «з» пунктчалары, 38, 43 – 60 пунктлары, 3 статьясындагы 1 – 6, 8, 9 пунктлар, 10 пунктның «а» пунктчасы, 13 пунктның «б» һәм «д» пунктчалары, 14 пункт, 16 пунктның «а» пунктчасы, 17 – 21 пунктлар, 22 пунктның «б» – «г» пунктчалары, 23 – 33 пунктлар, 34 пунктның «а» һәм «в» пунктчалары, 35 пунктның «б» һәм «д» пунктчалары, 36 пунктның «а» – «г» пунктчалары, «д» пунктчасының икенче абзацы, «е» – «к» пунктчалары, 39 пункт, 40 пунктның «а» – «в», «з», «н», «о» пунктчалары, 41 пунктның «а» – «л» пунктчалары, «м» пунктчасының икенче абзацы, «н» пунктчасының икенче абзацы, 42, 44 пунктлар, 45 пунктның «б» пунктчасы, 46 пункты 2023 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Президенты

Р.Н. Миннеханов

Казан, Кремль
2022 ел, 13 октябрь
№ 71-ТРЗ